

KLJUB PORAZU JE SENATOR IZ MASSACHUSETTSA SLAVIL MORALNO ZMAGO

S SVOJIM POSLOVILNIM GOVOROM KENNEDY NAVDUŠIL KONVENCIJO

Delegati so odobrili več točk njegovega programa proti brezposelnosti - Pogajanja za enotnost med strujama stranke - Danes uradno imenovanje Carterja za predsedniškega kandidata demokratov

NEW YORK — Če je Carter uradno zmagovalec demokratske konvencije, pripada moralna zmaga prav gotovo Edwardu Kennedyju. To prebranje prevladuje v Madison Square Gardenu nad porazom demokratskega kandidata, ki ga je senator imel pred skoraj ponorelo skupščino delegatov. Njegove prepričljive besede in govorni dar, ki je neizpodbitno spominjal na slavnega Kennedyjevega brata, je med delegati za skoraj enotno zasedel spore in nesoglasja, ki vladajo med strujama demokratov. V skladu s svojimi liberalnimi stališči — liberalnimi v ameriškem smislu, ker uveljavlja načelo, da mora država bolj zavzeti za reševanje osnovnih družbenih problemov — je Kennedy obdelal tudi druga košljiva vprašanja. »Raje kot da ukinjemo kosila po šolah, ukinito draga in nesmiselna kosila poslovnih moških,« če smo po 2. svetovni vojni lahko obnovili Nemčijo in Ja-

ponsko, zakaj ne bi lahko poživeli tudi ameriško industrijo, da bo dovolj delovnih mest in dela za vse. S takimi in podobnimi oratorskimi poslasticami in z velikim smislom, da vzbudi najgloblje občutke v poslušalcih, je Kennedy izbral burne ovacije na kongresu demokratskih delegatov. V pravem smislu je doživel emotivni trijumf v dvorani, kjer je le nekaj ur prej zabeležil poraz v borbi za predsedniško kandidaturu. Proti vsem navadam in normam so ovacije za Kennedyja trajale polnih 40 minut.

Z jasnim namenom, da bo sedaj drago prodal svoj podpora Carterju, je Kennedy takoj izkoristil emotivno ganjenost delegatov in je s pogajanjem med aplavzi dosegel od pristave sedanjega predsednika, da so sprejeli več popravkov v gospodarski platformi. Carterju navkljub se torej demokratska stranka obvezuje, da bo svojo prvo skrb posvetila najprej brezposelnosti (in ne inflaciji). Nadalje sprejema sklep, da je treba investirati 12 milijard dolarjev za ukrepe proti brezposelnosti in da ne sme izravnavanje bilance temeljiti na odpušilih. Da je šlo glasovanje o teh točkah po sprejetih dogovorih, je postalo jasno pri peti točki, ko je predsednik skupščine kljub vidni neosnovanosti ugotovil, da je število glasov proti Kennedyjevemu predlogu, da se uvede nadzorstvo nad cenami in plačili, višje od ugodnih. Kljub temu pa je Kennedy slavil zmago, saj so opazovalci težko verjeli v možnost, da bodo na skupščini demokratov sprejeli te bistvene točke njegovega družbenega in gospodarskega programa.

Vsekakor je njegova glavna skrb sedaj uperjena v prihodnje volitve, kot naglašuje ves ameriški tisk. Leta 1984 bo Bela hiša spet razpoložljiva in senator Kennedy bo imel le 52 let. V letošnji volilni kampanji je dokazal, da je brez dvoma voditelj dilberalnega krila demokratov, predvsem pa, da je zrel politik. Kar ga je letos najbolj bremenilo je bil dvom v njegovo osebnost - dvom, ki ga je zapustila tragična nesreča v Chappaquiddicku. Toda njegova kampanja je bila, kot piše New York Times, pravi vzrok umirjenosti, dobre volje, elegantnega sprejemanja porazov. Neke televizijske novinarje je tudi izjavil, da je Kennedy s svojim govorom (o katerem je sam Carter rekel, da je »najboljši, kar jih je kdaj slišal«) vgnezdil med Američani seme, ki bo zelo verjetno čez nekaj let vzklilo.

Včeraj je v New York prisel Jimmy Carter, ki je med vikendom v Camp Davidu pripravil (v polni prepričanosti za zmago — kot trdijo njegovi menažerski operaterji) zabvalni govor za imenovanje. Čeprav je bil v včerajšnjih izjavah zadržan glede Kennedyjevih popravkov, se verjetno zaveda, da mu ne bodo potrdile predsedniškega mesta izjave in izjave na račun Ronaldha Reagana, ampak le konkretne pobude, ki bodo ublažile recesijo in brezposelnost (vrti se okrog 9 odstotkov) ter ohranile čezvostovsindikalnih zvez. V toku pretekle noči so ga uradno imenovali za demokratskega kandidata, mimo tega pa je na konvenciji in v številnih hotelih New Yorka glavno delo strankarskih voditeljev izdelava sporazuma med njegovo in Kennedyjevo politično linijo. Samo z enotnostjo v demokratski stranki in s podporo senatorja Kennedyja si namreč Carter lahko sploh ustvarja upanja za novembrsko zmago nad republikanecem Reaganom.

Tudi Carterjeva mati Lillian je poskala Kennedyjevemu govoru

TEDEN DNI PO UMORU DRŽAVNEGA PRAVDNIKA GAETANA COSTE

NA SICILIJU SPET MAFIJSKI UMOR: POD STRELI PADEL ŽUPAN KD LIPARI

Neznani zločinci so iz zasede vanj izstrelili deset nabojev - Solidarnostne brzojavke Ruffinija in Piccolija

CASTELVETRANO (Trapani) — Teden dni po umoru Gaetana Coste, ki je podlegel smrtnim strelom mafije, je siciliska občinska uprava iz Castelvetrana danes proglašila dan žalovanja za ubitim 42-letnim Vitojem Liparjem, ki so ga neznani zločinci umorili včeraj zjutraj nekaj po 9.15.

Krščanskodemokratski župan Castelvetrana dr. Lipari, se je zjutraj peljal s svojim golfom iz Trastine, kjer je letoval s svojo družino, na občino, kjer bi moral pregledati nekatere akte. V zasedi ga je pričakala zločinska roka in nanj izstrelila baje 10 strel, od katerih sta ga dva zadela v glavo, eden v levi bok. Kljub smrtnim posledicam atentata je župan vozil dalje še kakih 60 metrov, nakar je zadel ob cestno ograjo in oblezel v krov. Nekaj minut po nezdigi je po ul. Bresciana v Castelvetranu, kjer je prišlo do atentata, vozil njegov svaki Francesco Leggio, ki je sprva pomislil, da se je s rodiniku pripetila prometna nesreča. Ko pa se je približal avtomobilu, da bi ponesrečenca pomagal, se je zavedal krute resnice in nemudoma obvestil krajevno policijo, ki se je v hitu podala na kraj nesreče. Za Liparija pa ni bilo nobene pomoči več in zdravnik so le potrdili njegovo smrt.

Policija in karabinjeri so takoj uvedli preiskavo. Izvidnice so poslali na vhodne postaje avtoceste Palermo - Punta Raisi - Mazara del Vallo, ki je oddaljena od Castelvetrana dobre pol ure vožnje, ter na letališče Punta Raisi. Do včerajšnjih večernih ur pa za zločinci ni bilo sledu. Sumijo, da je bil atentat zločinski delo siciliske mafije. Župan Vito Lipari je zapustil vozel v tri otroke, stare 15, 8 in 5 let. V preteklosti je že šestkrat kril mesto župana, na zadnjih volitvah 8. junija pa je bil ponovno potrjen v predsedstvo odbora, ki ga sestavlja večina KD - FSI - PRI. Na zadnjih volitvah je bil v svojem okraju prvi od neizvoljenih krščanskih demokratov za poslanskega zbornico z nad 40.000 preferenčnimi glasovi. V svoji občini je bil vidni predstavnik krajevnih Krščanske demokracije dorotejske struje, ki ima na Siciliji svojega voditelja poslanca Ruffinija.

Vito Lipari je doktoriral iz prava, v svoji politični karieri pa se je največ ukvarjal z urbanistično in industrijskim razvojem mesta. Polica in karabinjeri so takoj uvedli preiskavo. Izvidnice so poslali na vhodne postaje avtoceste Palermo - Punta Raisi - Mazara del Vallo, ki je oddaljena od Castelvetrana dobre pol ure vožnje, ter na letališče Punta Raisi. Do včerajšnjih večernih ur pa za zločinci ni bilo sledu. Sumijo, da je bil atentat zločinski delo siciliske mafije. Župan Vito Lipari je zapustil vozel v tri otroke, stare 15, 8 in 5 let. V preteklosti je že šestkrat kril mesto župana, na zadnjih volitvah 8. junija pa je bil ponovno potrjen v predsedstvo odbora, ki ga sestavlja večina KD - FSI - PRI. Na zadnjih volitvah je bil v svojem okraju prvi od neizvoljenih krščanskih demokratov za poslanskega zbornico z nad 40.000 preferenčnimi glasovi. V svoji občini je bil vidni predstavnik krajevnih Krščanske demokracije dorotejske struje, ki ima na Siciliji svojega voditelja poslanca Ruffinija.

Vito Lipari je doktoriral iz prava, v svoji politični karieri pa se je največ ukvarjal z urbanistično in industrijskim razvojem mesta. Polica in karabinjeri so takoj uvedli preiskavo. Izvidnice so poslali na vhodne postaje avtoceste Palermo - Punta Raisi - Mazara del Vallo, ki je oddaljena od Castelvetrana dobre pol ure vožnje, ter na letališče Punta Raisi. Do včerajšnjih večernih ur pa za zločinci ni bilo sledu. Sumijo, da je bil atentat zločinski delo siciliske mafije. Župan Vito Lipari je zapustil vozel v tri otroke, stare 15, 8 in 5 let. V preteklosti je že šestkrat kril mesto župana, na zadnjih volitvah 8. junija pa je bil ponovno potrjen v predsedstvo odbora, ki ga sestavlja večina KD - FSI - PRI. Na zadnjih volitvah je bil v svojem okraju prvi od neizvoljenih krščanskih demokratov za poslanskega zbornico z nad 40.000 preferenčnimi glasovi. V svoji občini je bil vidni predstavnik krajevnih Krščanske demokracije dorotejske struje, ki ima na Siciliji svojega voditelja poslanca Ruffinija.

Trapani. Leta 1970 je v občinskem svetu reševal polemiko, ki je nastala zaradi gradnje turističnega naselja v Triscini in v Marinelli di Selinunte in proti kateremu so nastopili predstavniki organizacije »Italia nostra« in združenje »WWF«. Špekulacija pa je imela preširoke obsežnosti in je bil prisiljen dodeliti znatno vsoto denarja za financiranje cest ter vodnega in električnega omrežja pri črni gradnji turističnega konglomerata.

Medtem pa se stekajo v pokrajinsko odborstvo v Trapaniju številne solidarnostne brzojavke, med katerimi naj omenimo solidarnostne brzojavke poslance Ruffinija in Piccolija, ki izrekata gorčenje ob krutem atentatu in ki pozivata tako krajevno kot vsedrjavno vodstvo stranke, da načne problem reševanja mafije, ki že dolgo desetletja seje smrt med sicilskimi politikmi.

Vito Lipari je že tretji predstavnik siciliske KD, ki je v zadnjem

JUGOSLOVANSKI POSEG NA KONFERENCI V ŽENEVI

Tekmovanje blokov resna ovira za vzpostavitev boljših odnosov

Z ravnotežja strahu je nujno preiti k večjemu medsebojnemu zupanju in k vzpostavitvi nove mednarodne gospodarske ureditve

ŽENEVA — Pomočnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Ignac Golob je na konferenci o neširjenju jedrskega orožja poudaril, da je nujno tekovanje v oboroževanju nadomestiti s tekovanjem v razvoju. Nujno je tudi z ravnotežja strahu preiti k večjemu medsebojnemu zupanju in k vzpostavitvi nove mednarodne gospodarske ureditve.

Ignac Golob je dejal, da je v sedanjih mednarodnih razmerah opaziti upočasnitev procesa popuščanja napetosti. V mednarodnih odnosih se nenehno soočamo z izgovori za uporabo sile in z novimi primeri vojaških posegov, vmešavanju v notranje zadeve suverennih držav kot tudi s poskusi, da bi interese neodvisnih suverennih držav predredili tujim tako imenovanim vitalnim obzirom interesom varnosti. Trajna rešitev teh problemov je samo v sprejetju načela nevmešavanja, spo-

štovanja neodvisnosti in pravic narodov, da same odločajo o svoji usodi.

Pomočnik zveznega sekretarja je poudaril, da tekovanje blokov in blokovska razdelitev zavirajo pri razvoju, da bi mednarodne gospodarske in politične odnose postavili na trajne in stabilne temelje, katerih osnova morajo biti enakopravno in miroljubno mednarodno sodelovanje, razorožitev, razvoj in vzpostavitev nove mednarodne gospodarske ureditve.

V zvezi s sporazumom o neširjenju jedrskega orožja, ki velja od leta 1970, podpisalo pa ga je 111 držav, je Golob dejal, da je to pomemben dosežek na področju razorožitve, hkrati pa je izrekel več kritični zaradi nezadostne bilance pravic, odgovornosti in obveznosti držav podpisnic. Namen sporazuma je preprečiti nastajanje novih jedrskih držav in krepiti mednarodno varnost na podlagi razorožitve in krepitve splošnega mednarodnega sodelovanja pri uporabi jedrske energije v miroljubne namene.

Vodja jugoslovanske delegacije je nadalje dejal, da dve leti po posebnem zasedanju generalne skupščine OZN o razorožitvi ni vidnega napredka pri izvajanju programa akcij, ki so ga sprejeli na tem zasedanju. Zaradi politike sile in nadvlade kot tudi zaradi mnenja, da večje količine orožja zagotavljajo večjo varnost, smo priča nenehnega kopičenja jedrske oborožitve.

Živimo v času, ko nobena država ni pripravljena sprejeti odnosov, ki temeljijo na nadvladi in diskriminaciji. Dogovor o neširjenju jedrskega orožja pod pogojem, da bo v celoti uresničen, lahko še vedno veliko prispeva k miru, razorožitvi, izkoriščanju jedrske energije v miroljubne namene in k razvoju enakopravnih mednarodnih odnosov, je med drugim v govoru dejal Ignac Golob.

Odstopil voditelj južnokorejske opozicije

SEUL — Predsednik največje južnokorejske opozicijske stranke »Nova demokratska stranka« Kim Jung-Sam je odstopil s svojega položaja ter se umaknil v zasebno življenje.

Puisti izpustili Mary Helen Spooner

LA PAZ — Bolivijske oblasti so izpustile iz Bolivije ameriško časnikarico Mary Helen Spooner, ki so jo aretirali 6. avgusta. Spoonerjeva, ki je prišla v Bolivijo iz Čila, kjer na vadno živi, je napisala v nemškem članku, da so bili gen. Luis Garcia Meza in drugi visoki častniki zapleteni v kaprice z mamili.

Gierek bo obiskal Zahodno Nemčijo

BONN — V Hamburgu se bosta 19. in 20. tega meseca srečala zahodnonemški kancler Schmidt in poljski voditelj Gierek. Največ pozornosti bosta posvetila sodelovanju med obema državama in razoroževanju v Evropi. Schmidt pa bo konec avgusta obiskal Nemško demokratično republiko, kjer se bo v Werbelinseju pri Berlinu sestal z vzhodnonemskim voditeljem Honeckerjem.

PEKING — V LR Kitajski se že od prejšnje sobote mudi 40-članska gospodarska delegacija iz ZRN, ki jo vodi zahodnonemški minister za gospodarstvo Otto Lamsdorff. Včeraj je namestnik kitajskega predsednika vlade Gu Mu priredil delegaciji večerjo. Nemške gospodarske stenske bo sprejel tudi predsednik Hua Guofeng.

S SMRTJO 16-LETNEGA DEKLETA V BOLNIŠNICI V PADOVI

VČERAJ ZOPET NARASLO ŠTEVILO ŽRTEV BOLONJSKEGA ATENTATA

Težave z ugotavljanjem vrste razstreliva - Intervju Paula Duranda

BOLOGNA — Število žrtev bolonjskega atentata je včeraj zopet naraslo. V bolnišnici v Padovi je včeraj ponoči umrla 16-letna Maria Trolese, ki je v eksploziji zadobila rane, ki so jo v 70 odstotkih celotnega telesa. Zdravniki so že od prvega dneva opozorili na njeno izredno kritično zdravstveno stanje. V atentatu je izgubila življenje tudi njena mati, dva brata pa sta bila teško ranjena. In sta še vedno v bolnišnici. Skupni obračun žrtev znaša tako 82 človeških življenj.

Medtem pa preiskava poteka v precejšnjem zatišju. Bolonjski kvestor odv. Ferrante je včeraj v razgovoru s časnikarji (tiskovno konferenco so sklicali za danes) govoril o delu izvedencev, ki so zadolženi, da ugotovijo vrsto razstreliva, ki so ga uporabili atentatorji. Dejal je, da so si izvedenci ponovno ogledali kraj eksplozije in so natančno pregledali oba železniška vagona, ki sta stala ob prvem peronu v upanju, da najdemo kaj koristnega. Delo je zelo težavno ker imajo izvedenci na razpolago le malo izsledkov. Tako doslej še ni bilo mogoče ugotoviti katere vrste razstreliva so se poslužili atentatorji; ugotovili so le, da verjetno niso uporabili več kot 20 kilogramov razstreliva, kar potrjuje domnevo, da je bilo le-to verjetno spravljeno v kovčku ali v potvalki.

Kvestor je tudi pojasnil, da so zaslišali vrsto prič, med katerimi tudi taksista, o katerem neki tehnik pravi, da je prejel atentatorja na postajo. Kvestor pa ni hotel pojasniti okoliščin in izida tega zaslišanja. Govorili so tudi o Marcu Affatigu in o inspektorju francoske policije Paulu Durandu, tudi v tem primeru pa je bil kvestor zelo previden.

in je dejal le, da v tej smeri doslej niso odkrili nič »izredno zanimivega« in ga zato ne polagajo večje pozornosti na francosko sved, čeprav upoštevajo tudi možnost, da se preiskava razvije v tej smeri. Kvestor je še poudaril, da je bila Bologna cilj atentata in da je treba večji del preiskave opraviti drugod. To pa seveda ne izključuje možnosti, da je prišlo prav v Bologni do nekaterih sestankov in srečanj, ki jih sedaj preučujejo. V zvezi z dejavnostjo Paula Duranda je kvestor še poudaril, da je bila policija seznanjena z njegovim potovanjem po Italiji, vendar pa ni vedela, da je sam policijski inspektor, prej pa so izvedeli šele v zadnjih dneh, da je po Duranda poznali po njegovih spisih v nekaterih skrajno desničarskih publikacijah. Kvestor Ferrante je na izrecno vprašanje še dejal, da za enkrat ni mogoče predvidevati, kdaj se bo preiskava končala; obstajajo imena, obrazi, evidenčne tablice. Vse to bo treba preveriti.

Medtem pa se je ponovno oglašil Paul Durand, ki je v intervjuju, ki ga objavlja pariški dnevnik »Le Monde« poudaril, da je bil pripadnik neofašistične organizacije FANE do leta 1977, ko ni več obnovil izkaznice. V tistih letih je navezal stike z italijanskimi neofašisti, med katerimi sta bila Mario Tuti in Franco Freda; vendar so bili ti stiki le navadna dopisovanja. Nato je stike prekinil. Letos poleti je odšel na počitnice v Italijo in je obiskal »prijetelje«, s katerimi si je pred leti dopisoval. V Bologni je tako baje srečal Francesca Doninija in Fredovega zagovornika odv. Bezicherija. O atentatu v Bologni pa je Durand mnenja, da škodi desnici in da je zato desnica nedolžna, kot

sta »nedolžna« Freda in Ventura. Neofašisti Francesco Donini je včeraj potrdil Durandove izjave in dejal, da sta se v Bologni dejansko sestala. Odvetnik Bezicheri je odločno zanikal, da bi se bil srečal z Durandom; dejal je, da ga je francoski neofašist sicer iskal, vendar ga ni našel. Sicer pa Bezicheri, ki je sam dejal, niso vseč »spolicali«, ki so oblečeni v fašiste, ne fašisti, ki so oblečeni v policaje.

HAVANA — Štirje kubanski begunci so včeraj preusmerili letalo boeing 737, ki je letelo na progi Key West - Miami, na Havano. Tu so se predali kubanskim oblastem. Nihče izmed 68 potnikov in 6 članov posadke ni bil ranjen.

«Primer Durand» zaskrbljuje francosko javnost

PARIZ — Francoski tisk z izredno pozornostjo sledi dogajanjem v zvezi z atentatom v Bologni. Kar najbolj zaskrbljuje Francoze je dejstvo, da je v teh dneh vsa zahodna Evropa posvetila svojo pozornost prav dogajanjem v Franciji, najprej zaradi aretacije Marca Affatiga, nato pa zaradi polemik v zvezi z dejavnostjo neofašista Paula Duranda. To seveda povzroča vrsto polemik in pa množico tragičnih dogodkov prav Francija v središču pozornosti. Te polemike in to negotovanje se odražajo v skoraj vseh francoskih časopisih. Tako pariški socialistični dnevnik »Le Matin« ugotavlja, da je skraj-

na rasistična desnica »zopet pod našimi okni« ter poudarja, da je to velika slabost francoske družbe. »Le Matin« napoveduje, da bo z današnjim dnem začel objavljati obširno anketo o dejavnosti desničarskih ekstremističnih organizacij v Evropi in poudarja, da je ideologija intelektualne desnice nudila »filozofski alibi« temu, kar je bilo samo počutje in je temeljilo na otroških težnjah. Dnevnik še ugotavlja, da se neofašistična internacionalna danes organizira v Evropi ne da bi se njeni predstavniki bali izpričati svojega mišljenja in da bi se strmovali, ker niso obloži, ki so si jo izposodili pri Hitlerju. Konservativni dnevnik »Le Figa-

ro« izraža zaskrbljenost nad dejstvom da preiskava o atentatu v Bologni opozarja predvsem na dejavnost francoske neofašistične desnice pri obnavljanju ideologije talitarizma v zahodni Evropi. Še bolj zaskrbljuje je dejstvo ugotavlja »Le Figa« ro, da je eden izmed francoskih voditeljev tega kluba, inspektor Paul Durand bil lahko brez najmanjše težave član francoskih policijskih sil in da je lahko dve leti nadaljeval s svojo fašistično dejavnostjo ter bil obenem policijski inspektor. Isti dnevnik se sprašuje kako je mogoče, da je policija prenašala v svoji sredi odgovornega za Francozo v fašistični organizaciji FANE.

Glasilo KPF »L'Humanité« se v članku z naslovom »Kdo je kril inspektorja Duranda« sprašuje, kakaj notranji minister Bonnet še ni obrazložil, kakšno vlogo je imel v policiji Paul Durand, o katerem glasilo francoskih komunistov trdi, da je vpleten v bolonjski atentat. »L'Humanité« pripominja, da kaže, da oblasti ravno za Durandom »na poseben način« ter nato navaja v skopih obrisih življenjepis tega neofašista, odkar je leta 1977 vstopil v policijo kot inspektor. Najprej je bil zaposlen pri osrednjem policijskem poveljstvu, po prvem opominu od strani oblasti zaradi njegove fašistične dejavnosti so ga premeštili na sedež UNESCO za varstvo poli-

tičnih osebnosti, po drugem opominu pa na deželno poveljstvo sodne policije v Versailles. Prejšnji mesec po zadnjem potovanju v Italijo je italijanska policija na to obvestila pariško notranje ministrstvo, ki pa ni ukrepalo. In končno dnevnik »Quotidien de Paris«, ki ugotavlja, da v Franciji obstajajo policisti, ki pripadajo samovoljnim silam in policisti, ki pripadajo tudi skrajni desnici; dnevnik se sprašuje, če je možno, da slednji puščajo svoje ideje v garderobi, ko pridejo na službeno mesto, ali če ni bolj utemeljen strah, da, kot ljudje, pozabijo na svoje dolžnosti in vodijo svojo ideologijo v narurah.

Kot je v navadi v Italiji, je ravnotežje turisticne ustanove CIT Refice formalno izpolnil svoje spoštovanje do sodnijskih oblasti, pribil pa je, da bo odločil ugnil prispevke v boju proti ponorelcev denarja, prav nič pa proti ugnil prispevke. Uradi CIT zahtevajo pri vplačilih osebne dokumente.

Sindikalna organizacija »Federbancari« namerava zahtevati referendum za odpravo tudi bankovcev po 50 in 20.000 lir.

RIM — Parlamentarna komisija, ki proučuje »delo Sindona« bo pričela s svojim delom šele oktobra meseca, to je po poletnih počitnicah.

Stotisočlirski bankovci: splošen odpor

RIM — Skupina radikalnih poslancev (prvi podpisnik je posl. Crivellini) je naslovila na predsednika vlade, notranjega ministra in ministra za pravosodje vprašanje, da bi zvedela »kakšne koristi« naj bi prinesla obveza za banke in poštne urade, da zabeležijo ime priložnosti stotisočlirskega bankovca ter serijsko število. Radikalni poslanci sprašujejo tudi, če je vladno znano, da »se odlok spušča slučajno, občasno in neneakonoma na državno osemilij.« Ali se vladni ne želi umestiti se sprašujejo poslanci, da bi odloki ukinila, ali pa ga spremenila.

Podtajnik PLI Patuelli je med drugim opozoril, da je odlok tožilca iz Catanzara neizpolnjen, pribil pa je, da bi jih nihče ne ugnil pregledati zaradi pomanjkanja avtomatiziranega sredstva za zbiranje podatkov. Edini rezultat bi bil dodatna birokratizacija finančnega aparata.

Bivši podtajnik za pravosodje posl. Speranza je med drugim izjavil: »Manjkal nam je samo še odlok o 100.000 lirah. Nevidno od njegove zakonitosti in od pravičnosti namena tistega, ki si ga je izmisli, ostaja priokus po burki, ki se je razširil povsod in ki prav gotovo ne koristi ustanovam.

Kot je v navadi v Italiji, je ravnotežje turisticne ustanove CIT Refice formalno izpolnil svoje spoštovanje do sodnijskih oblasti, pribil pa je, da bo odločil ugnil prispevke v boju proti ponorelcev denarja, prav nič pa proti ugnil prispevke. Uradi CIT zahtevajo pri vplačilih osebne dokumente.

Sindikalna organizacija »Federbancari« namerava zahtevati referendum za odpravo tudi bankovcev po 50 in 20.000 lir.

RIM — Parlamentarna komisija, ki proučuje »delo Sindona« bo pričela s svojim delom šele oktobra meseca, to je po poletnih počitnicah.

OB OKREPLJENI SLUŽBI ZA PROMETNO VARNOST

Danes se prične množična velikošmarna selitev Tržčanov na morje in v planine

Kdor ostane doma, se ne bo dolgočasil: Tabor na Opcinah, šagra v Ricmanjih, športni praznik na Bazovici, ribja gostija na tržaškem nabrežju in še marsikaj

Medtem ko bodo vozniki avtomobov v režiji konzorcija ACT danes ob pol devetih zjutraj prečkali roke v znak protesta nad čedalje bolj nevarnimi delovnimi razmerami, bodo tisoči Tržčanov, pa tudi mnogi okoliščani, sedli v avtomobil ter se z družino in najraznovrstnejšo prtljavo prepravili na morje in v planine. Poleg na morje se jih je lepo število odpravilo v svežino planin tako na domačih kot na jugoslovanskih tleh in v Avstriji.

Zahodne ceste na Tržaškem bodo te dni torej prestale trdo preizkušnjo. Zlasti danes in v nedeljo ob povratku s počitniškega črta. V prvi vrsti bo avtomobilski promet obremenil kajpak obalno cesto 14, ki pelje proti Sesljanu in Tržiču, ter prometnice, ki se vijejo proti mejnim prehodom pri Lazaretu in Škofljam, na Pesku in pri Fernetičih, ki pa so s Trbiško cesto (202) vred že itak pod neprestanim pritiskom nepreglednih vrst inozemskih avtomobilov. Jutri, dan velikega šmarna, in v soboto naj bi se kolone na cestah rahlo skrajšale, kljub temu pa ne bo miru. Kdor ostane doma, bo opravil daljši ali krajši izlet na piknikovanje tostran in onstran meje (zato ne bo niti osebe stranskih mejnih prehodov ostalo križem rok), prestopil bo prag kraške gostilne in osmice ali pa obiskal pestro okoliščino prireditev, kakršnih bomo imeli istočasno kar tri: športni praznik na Bazovici v prirediteljskega SD «Zarja», tradicionalno šagro v Ricmanjih v organizaciji PD «Slavec» (Ricmanje - Log), pa še veliki openski tabor na dvorišču Prosnetnega doma.

Za židano voljo bo poskrbeli tudi v samem mestu, tako na primer na osrednjem pomolu (Pescaria) s «šagro plave ribe»; stregli bodo s okusnimi ribjimi specialitetami, te pa bodo gostje obilno zalivali z vinsko kapljico. Prireditelji - tržaška letovišarska ustanova - obljubljajo na hektolitre tojake, osem deset stotov rib, tisoč litrov olja za cvrtje in 190 metrov stonice, pred katerimi se bo po predvidevanjih kar trlo ljudi.

To bo osrednja prireditev v sklopu tradicionalnega velikošmarnega praznika, ki se bo odvijal skozi štiri dni. Na pomolu se bodo vsak večer od osmih naprej vrstili domači izvajalci tržaških viz, popevk, karji, kitaristi, tako imenovani «kantavtorji» in komiki, pa še godbeniki. Jutri, v soboto in v nedeljo od 20.30 dalje na Trgu Unità igrala mestna godba na pihala «G. Verdis». Ravno tako od 19.30 do 20.30 gledališke predstave v tržaškem narečju (v primeru slabega vremena bodo v Avditoriju).

Takšne in podobne kulturno-zabavne manifestacije terjajo po navadi še kar zajetno zrahljanje mošnjaka, kakršnega si ostale tri osmice ljudje v pokolu ne morejo kar tako privoščiti. Nanje je pomislil sindikat upokojencev CGIL s hvalovredno pobudo: jutri ob 18. uri jim pripravi v prostorih krožka «R. Rinaldi» (UL Madonina 19) velikošmarni praznik s plesom, zabavnimi igrami in dobrotami za pod zob. Nanj vabi sindikat vse, ženske in moške, ki so v letih, zato da ne bi tedi bili še bolj osamljeni, kot so sicer.

Kdor te dni ne bo zapustil doma, si lahko ogleda in pristane na «Lucem in zvokom» o tragici usodi Charlotte in Maksimilijana Habsburskega v Miramarskem parku: danes bosta predstavi v italijanskem (ob 21. uri) in srbohrvaškem jeziku (ob 22.15), jutri v slovenski in v italijanski, v soboto v italijanski in nemščini ter v nedeljo v nemščini ter italijanski. Tja kaj se popelje z avtomobil ali motornim čolnom. Na voljo so kajpak tudi kinopredstave. Pet kinodvoran tudi kinopredstave, v drugih je zaprtja zaradi počitnice, v drugih predvajajo filme izrazito politične narave, ki govorijo o tem, kako v zakonskem jamu smeš in ne smeš skakati (čez plot, kako ti daljnovidna jeklena prečka razseka deblo, kakšne seksi vragolije počne mladostniki, da ne govorimo seveda o fantastičnih podvigih tja nega agenta nič-nič-sedem. Pa še na skupinski izlet se lahko odpre: s Slovenskim planinskim društvom v Kamniške Alpe (jutri), z združenjem Union pa v Trbiž, na Belopeško jezero in v Kranjsko gor (prav tako jutri) ter v Castel nuovo del Friuli (v nedeljo).

Dopustniški in izletniški promet ni val narekuje seveda zagotovitev kar največje varnosti na cestah, plažah in morju z naglo prisotnostjo na pomoč v nesrečah in si čeršnjih nevarnostih, ki v takšnih primerih vselej prejšijo za vogalet. Prometna policija, mestni redarji, karabinjerji, finančni stražniki, varnostni dejavniki, lučnega poveljstva, pa tudi agencijske javne varnosti so že od današnjih prvim ur na delu v pomožnem številu, oddahnila pa

si bodo šele v ponedeljek. Sile bodo morali napeti predvsem danes in v nedeljo, ko se koristniki počitniškega mostu vrnejo, toda lahkega opravila ne bodo imeli niti jutri in pozjutri.

Izvidnice prometne policije bodo krožile po ulicah in cestah v podvojenem številu, na razpolago bo več avtomobilov in tem se pridružijo še motopatrulje. Prometni kontrolniki na pomoč štirje agenti kvesture. Izvidnice bodo «krije» obalno in trbiško cesto, pa še doberšen del stranskih prometnic Karabinjerji bodo s helikopterja nadzorovali obalno cesto v vsej njeni dolžini in bili medtem v radikalnem stiku z izvidniškim motornim čolnom, ki bo križaril po Tržaškem zalivu; manjša karabinjerska plovila bodo nadzirala obalo, njihovi avtomobili pa cesto nad njo in tovarno hitro cesto 202. Na morju bodo za varnost skrbeli še lučsko poveljstvo in finančni stražniki, v dolocenem številu izvidniških čolnov in vlačicem.

Mestni redarji bodo z desetimi pa-

DRAGINJA V NAŠEM MESTU

Med junijem in julijem so cene narasle za skoraj dva odstotka

Najbolj so se podražili elektrika, plin in gorivo, pa tudi s hrano ni veliko bolje, saj se je v primerjavi z lanskim letom podražila za 15,4 od sto.

V Trstu je življenje za povprečno meščana, predvsem delavca in uradnika, dokaj drago, celo med najdražjimi v državi. Cene iz meseca v mesec hitro poskakujejo na vzgor, vse se draži, plače izgubljajo na vrednosti, denar na kupni moči in ga je v žepih vedno manj, oziroma splošna resnica je, da čedalje manj velja. Da bi cene razvneli, predmetov in predvsem živil padle, pa ni govora.

Tako je statistični urad tržaške občine posredoval podatke, po katerih je razvidno, da se je indeks

cen za družine delavcev in uradnikov v Trstu zvišal julija v primerjavi z letošnjim junijem za 1,7 od sto, v primerjavi z lanskim junijem pa celo za 24,5 od sto. Torej kar lep «napredek», ki v bistvu pomeni, da je denar manj vredno, ki se morajo preleviti v prave akrobate, da lahko mesečno izhajajo. Da bi kaj prihranili, o tem ni niti govora. Potrdilo tega dobimo v najbližnji primerjavi letošnjega julija z junijem. V enem samem mesecu so se živila podražila povprečno za 1,9 od sto, oblačila za 0,9 od sto, elektrika, plin in gorivo za 5,1 od sto, škroka, vrtovalni porast, nad katerim se je marsikdo zamislil, tako da ne sega več po nekaterih dragih živilih ali oblahkah, ampak se raje osredotoči na najnujnejše, čeprav je tudi to najnujnejše nemalokrat predrago za vsak žep.

Ce ostanemo še pri živilih, naj povemo, da so se še najbolj podražile ribe, predvsem loskarde in to za celih 28 od sto, medtem ko so se sardelice podražile «samo» za 16,9 od sto. Pa niti s povrtnino ni veliko bolje, pa čeprav jo v kuhinji rabimo vsak dan in tako rekoč brez nje ne moremo. Rdeča pesa se je na primer v enem letu podražila kar za 58 od sto, paradižniki za 34,6 od sto, paprike za 27,7 od sto, zelje za 19 od sto in še bi lahko naštevale. Nič boljše ni s sadjem. Na primer naj bodo banane, ki so se v enem letu podražile za 42,6 od sto, in jabolka vrste golden, ki so se podražila kar za 54 od sto, škroka, če ti podatki ne dajejo nič kaj rožnate slike, da ne govorimo potem še o moki, tuni, mesu itd., kar nas navdaja množično s pesimizmom, saj si skoraj vsak dan ponavljamo, da tako ne more naprej.

In za naprej se nam ne obeta nič dobrega. Kmal, bodo stopile v veljavo še nove podražitve, tako da se nam bo zelo škoda gledati še televizijo in nas bo vsakokrat, ko jo bomo vključili, zapeljala vest: Kljub takemu stanju na ljudje je naprej trošilo svoj denar, mogoče zato, da pozabijo na draginjo in so si tudi letos privoščili razkošne počitnice, da bi jeseni lažje tarnali nad prazno blaznjo.

● Tržaška občina obvešča, da bo sta v prazničnih dneh 17. in 24. avgusta za obiskovalce zaprta muzej

V SPOMIN NA PROF. RADOVIČA

V dvorani PD «Igo Gruden» v Nabrežini so včeraj, osem dni po tragični smrti prof. Sergija Radoviča, spet postavili žalno knjižo, v katero so se vpisovali tako domači, kot vaščani sosednjih vasi in

meščani, ki so prišli v masi za dušnični in nabrežinski farno cerkev. Tudi včeraj je bilo veliko ljudi, ki je v vpisom v knjižo želelo še enkrat počastiti spomin na pokojnega Sergija.

PRED ČASOM MU GA JE ODREKEL POKRAJINSKI NADZORNI ORGAN

KDAJ BO MILJSKI OBČINSKI SVET RAZPOLAGAL S PREVAJALCEM?

Zagotovila župana Bordona o prizadevanjih uprave za pozitivno rešitev vprašanja

Na torkovi seji miljskega občinskega sveta, na kateri je bila soglasno izrečena zahteva, da italijanska vlada sporazumno z jugoslovanskimi oblastmi poišče drugačno lokacijo za prosto industrijsko cono, ki jo gospodarski del osimskih splozgovinov predvideva na Krasu, je skupščina obravnavala še vrsto drugih vprašanj.

Med temi gre predvsem zabeležiti sklep o najetu posojila v višini 370 milijonov lir, ki ga bo občinska uprava najela za preureditev poslopja, kjer je bil nekdanji hotel Olimpia, v socialni center. Mimo važnosti, ki jo bo taka struktura imela za celotno miljsko stvarnost, gre sklep poudariti zaradi pravice, ki se je razvila o tem vprašanju. Sicer sta le svetovalske skupine pa so se z različnimi utemeljitvami, ki so jih obrazložile v razpravi, vzdržale. Važnost pobude je v svojem materinem jeziku podčrtal tudi svetovalec Kiljan Ferluga, ki je še posebej poudaril, da je taka struktura v občini neobhodno potrebna, še posebej, da bi rešila slovenski narodnostni skupnosti. Ob tej priložnosti je svetovalec Ferluga spomnil 60. obletnice požiga Narodnega do-

ma, ki smo jo letos praznovali.

Njegov poseg v slovenskem jeziku pa ni šel mimo brez pripomb predstavnika Liste za Milje, ki sicer ni slovenskemu svetovalcu odrekal pravice po izražanju v svojem materinem jeziku, pač pa je ugotavljal, da je pokrajinski nadzorni organ že pred časom zavrnil sklep občinskega sveta o najetu prevajalca za simultano prevajanje na občinskih sejah. Take trditve je svetovalec Ferluga zavrnil in poudaril, da je premalo, kar so doslej naredili razni organi za rešitev tega vprašanja. Sklinal se je na načela ustave, po katerih imajo vsi državljani enake pravice in dolžnosti, njegove besede pa je podkrepil tudi župan Bordon, ki je še poudaril, da je nedopustno, da se v taki državi, ki se sklicuje na načela demokracije, ne morejo vsi posamezniki izražati v lastnem materinem jeziku, kar je sicer pravica vsakogar. Župan Bordon je tudi orisal dosežane pobude občinske uprave, da bi našla primerno rešitev temu vprašanju ter da bi občinski svet lahko razpolagal s svojim prevajalcem, ki mu ga je pokrajinski nadzorni organ odrekal.

Se enkrat je Bordon poudaril, da bo občinski odbor naredil vse potrebne korake, da bi nadzorni organ odobril omenjeni sklep in tako občinskemu svetu zagotovil prevajalsko službo. Indirektno je na pomnjanje le-te opozoril tudi slovenski odbornik Vodopivec, ki je obrazložil sklep o nekem vprašanju, ki zadeva socialno skrbstvo in za katerega je sam pristojen, ko je dejal, da mu je nemogoče izražati se v slovensčini.

Priskakovati moramo torej, da bo vprašanje čim prej rešeno. Dosedanje izkušnje nam jamčijo, da bo napredna uprava rešila tudi to vprašanje, saj so Milje edini primer občine z italijansko večino, ki je s tako upravo pokazala odprtost in razumevanje za vprašanja slovenskega prebivalstva.

Nesreča v železnižni Italsider

Včeraj nekaj po drugi uri ponoči na dermatološkem oddelku tržaške glavne bolnišnice sprejeli na zdravljenje 39-letnega Giorgia Paolinija iz UL San Pellegrino 4. Paolinij je zaposlen v železnižni Italsider in je malo pred omenjeno uro opravil običajne kontrole v glavni vožnji. Ko je hodil po robu enega izmed čistilnih bazenov, po katerem se pretaka vroča slana voda, je zaradi premajhne vidljivosti zdrsnil in padel vanjo. Paoliniju so, takoj priskočili na pomoč delovni tovariši, ki so ga potegnili na suho; z rešilec tovarne pa so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili opekline druge stopnje in mu predpisali mesec dni zdravljenja. Tudi v bolnišnici se je Paolinij priželeval, da so v železnižni nekateri nevarnejši prehodi slabo osvetljeni in da se je zaradi tega lahko ponesrečil.

Problem stanovanjskih izgonov je treba do septembra rešiti

Takrat bo namreč moralo okrog 200 tržaških družin zapustiti svoja stanovanja - Prizadevanja SUNIA in drugih sindikatov

Skoraj vsak dan je slišati, tako po televiziji, kot v tisku, o vedno novih problemih, s katerimi se srečujejo najemniki, ki jim je gospodarska stanovanja ali hiše narode, naj se preselijo. Do tega pride predvsem v večjih mestih. Trst pa nikakor ni izjema (poudariti pa je treba, da tega problema ni občutljiva tržaška okolica). Stanovanjska stiska pa ni zajela samo Italije, čeprav so problemi pri nas najhujši: tudi druge zahodno-evropske države se morajo spoprijeti s podobnimi težavami. Kljub temu je med njimi in Italijo velika razlika: v povojnih letih so v večini držav zgradili poprečno preko 50 odstotkov stanovanjskih hiš s povprečno ljudskega sklada, v Italiji pa le 7 odstotkov. Ne glede na nevarnost, ki preti vsakemu posamezniku, da se lahko znajde brez strehe nad glavo, je problem zelo zapleten.

Če razčlenimo vzroke, zakaj je do tega prišlo, jih lahko sintetiziramo nekako v tri točke: izkrivljena urbanistična politika vodilnih krogov v povojnih letih, primanjlovanje ljudskih stanovanj in predvsem nezanimanje pristojnih oblast. Nekateri predstavniki lastnikov nepremičnin so zahtevali, ko je parlament sklepal o novem zakonu o pravični stanovanj, da bi onemogočili zakon in ponovno odobrili ukrep o zamrznitvi najemnin, čeprav so ti ukrepi eden izmed glavnih razlogov stanovanjske krize (podobne u krepke so izdajali od konca vojne do danes). Prav zaradi tega stalnega zavlačevanja se je kriza vedno bolj zaostrovala in šele novi zakon je delno nakazal izhodišča iz nje. Toda tudi novi zakon ima svoje negativne plati. Tu mislimo predvsem na možnost, ki jo zakon nudi lastnikom, da se znebijo najemnikov s katerokoli pretežeto. To dejstvo še bolj stopnjuje pomnjanje stanovanj.

Opravičilo SIP

Pred dobrima dvema tednoma (29. julija) je Odo Kalan preko našega dnevnika naslovil odprto pismo ravnatelju SIP v zvezi z novim telefonskim imenikom za leto 1980/81. Na tretji strani platnice je namreč na zemljevidu zarisana tudi meja med Italijo in Jugoslavijo in to tako netočno, da je Sežana celo krepko vključena v italijansko ozemlje. Ob vsem tem Kalan ugotavlja, da so tudi drugi predeli meje zarisani napačno in tako sprajše ravnatelja SIP, kako je sploh možno, da je prišlo do tako nedopustne napake.

Včeraj smo na zgorajšnje pismo prejeli odgovor družbe SIP, kjer odgovorni za tržaško področje obznanjuje, da je prišlo do tiskovne napake in zagotavlja, da je že opozoril založniško hišo, ki je tiskala telefonski imenik, da bi do takih spodrsljav v bodoče ne prihajalo.

Tradicionalni openski tabor

Danes popoldan se bo na Opcinah pričel de tradicionalni Tabor, ki ga prireja domače kulturno društvo. Gre vsekakor za hvalovredno pobudo, ki bo privabila na dvorišče Prosnetnega doma marsikaterega

obiskovalca, željnega dobre kapljice, svežine in prigrizka. Openski Tabor pa ni samo to. Kdor se bo mudil v teh dneh na Opcinah, Tabor bo trajal namreč do nedelje, bo imel priložnost

tudi marsikaj videti in slišati, saj so domači organizatorji poskrbeli za bogat kulturni program. Tako bo jutri nastopila godba na pihala iz Ricmanj, nedeljski popoldan pa bo namenjen folklornim skupinam. Nastopile bodo piranska, folklorna skupina «K. Pahor» ter otroške skupine domačega KD Tabor. Središče kulturnega sporeda pa bo vsekakor razstava obrtništva iz Beneške Slovenije in zadrug «Arte Friuli» ter slovenskih knjig in plošč. Kot smo že pisali, bo razstava predstavila na eni strani tradicionalno beneško obrt, kot je zlasti izdelovanje koršev in prednih pletenih predmetov, po drugi strani pa gre za nove veje obrti, s katerimi se ukvarjajo predvsem mlajši.

NA POBUDO LETOVIŠČARSKÉ USTANOVE

Spored «Glasbenega septembra» tudi letos izredno privlačen

Začetek 21. t.m. s portugalsko pianistko Marie Helene Rocha, 23. t.m. pa nastop «Tria Gorjan»

Glasbena srečanja četrtega «Glasbenega septembra», ki jih prireja tržaška avtonoma turistična in letovišarska ustanova, bodo s številnimi koncerti priznanih italijanskih in tujih glasbenikov mogla za dovolj tudi zahtevnejšega ljubitelja glasbe. Letošnji program obsega 15 koncertov (prvi bo na vrsti recital portugalske pianistke Marie Helene Rocha, in sicer v četrtek, 21. avgusta), poleg teh pa bodo izredni gostje glasbene prireditve tudi člani «Tria Gorjan», ljubljanski violinist Gorjan Košta, ki je študiral v Jugoslaviji, Zdrženih državah Amerike in Nemčije, škofjolski čelist Milos Mlejnik, ki se je izpopolnjeval v razredih Enrica Mainardija in Siegfrieda Palma na višji glasbeni šoli v Kölnu, in nemški član tria Reiner Gopp, pianist, ki se je po študiju v Kölnu specializiral v Parizu. Trio bo gostoval v baziliki sv. Silvestra v soboto, 23. avgusta.

Kot smo že omenili, bo prvi redni koncert glasbene prireditve v četrtek, 21. avgusta, in sicer v baziliki sv. Silvestra, medtem ko se bo v drugem recitalu, ki bo prav

tako v baziliki sv. Silvestra, domačemu občinstvu predstavil duo Marzotari, ki ga sestavljata violinist Claudio Marzotari in pianistka Lucia Ramanini Marzotari. Glasbeni večeri se bodo nadaljevali v katedrali sv. Justa z nastopom italijanskega organista Sergia Paolinija (1. septembra), medtem ko bo v četrtek, 4. septembra, nastopil v baziliki sv. Silvestra pianist Lorenzo Baldini. Francoski organist René Saorgin, znan po svojih turnejah po Evropi in Ameriki, bo s svojim recitalom nastopil 8. septembra v katedrali sv. Justa. Pod taktirko Christoph Böhma bo 11. septembra v templu sv. Spiridiona nastopil petdesetletniški zbor regensburške kapele, 13. septembra pa bo na sporedu klavirski koncerti duha Franca Lessona - Roberto Cozzazzo v baziliki sv. Silvestra.

V katedrali sv. Justa bo 15. septembra gostovala skupina Gameraith Consort, ki jo sestavljajo Gertraud Gameraith (klavir), Gerold Hallama (celo), Wolfgang Gameraith (preč na flavta), Nicolas McGegan (klavir in prečna flavta). V baziliki sv. Silvestra bo 18. septembra recital tržaške sopranistke Rite Susovsky (diplomirala je na konzerzatoriju «G. Tartini» iz klavirja, v petju pa je diplomirala na konzerzatoriju «C. Pollini» v Padovi) in tržaške pianistke Elette Doveri Baldini. 22. septembra se bo v katedrali sv. Justa predstavil organist Werner Jakob, 25. septembra pa bodo v luteranskem evangelističnem templju nastopili «I madrigalisti di Venezia», sopranistka Liliana Vio Rizzardini, tenor - Mario Vio, bas Paolo Badoer, violinista Alessandro Molin in Andrea Vio, čelist Giuliano Vio, organist Giuseppe Zadini in Stefano Casaccia (klavirista flavta). 27. septembra bo v luteranskem templju gostoval komorni orkester Ferruccio Busoni, 29. septembra v katedrali sv. Justa jugoslovanski organist Zarko Droljčić, 2. oktobra v baziliki sv. Silvestra bo nastopil Kvintet J. Ibert. «Glasbeni september» se bo zaključil 5. oktobra z nastopom članov komorne orkestra gledališča «G. Verdis» iz Trsta, ki ga vodi Sverino Zammerini.

Rajonski sveti

25. t.m. se bo v ulici Battisti 14 sestal rajonski svet za Novo mesto - Novo mesto. Med drugim bodo razpravljali tudi o predlogu občinske uprave, da bi redno uvedli službo pomoči učencem pred osnovnimi šolami, ki naj bi jo opravljali upokojenci.

Sporočamo, da bo pogreb

Graziana Turca

danes, 14. avgusta, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na ravnost v Boljuncu.

SVOJCI

Škedenj, Boljuncu, 14. avgusta 1980

(Pogrebno podjetje Zimolo)

ANTON SMOTLAK

Pogreb dragoga pokojnika bo v soboto, 16. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Mačkolje.

Zalostno vest sporočajo: žena, sin Drago, hčeri Nives in Božica z družino, brat in sestre z družinami in drugo sorodstvo.

Mačkolje, Trst, Dolina, Boljuncu, 14. avgusta 1980

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragoga nepozabnega

EMILA REGGENTA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

Posebna zahvala zdravnikom in osebju I. oddelka gerontologije.

SVOJCI

Trst, Prosek, 14. avgusta 1980

(Pogrebno podjetje - UL Zonta 3)

Gledališča

VERDI
V okviru operetnega festivala bo danes, 14. avg., ob 20.30 v gledališču Verdi na sporedu peti povoditev ene najbolj uspešnih operet, Lea Falla «ROZA IZ STAMBULE». Orkester in zbor gledališča Verdi vodi Rudolf Bibl.

Pri blagajni gledališča Verdi se nadaljuje prodaja vstopnic za sobotno in nedeljsko predstavo, Razpoložljivih je še nekaj mest.

Kino

Ariston 21.30 «Vittorie perdute». B. Lancaster, K. Wasson, D. Clennon. Nazionale Zaprtlo do 23. avgusta.
Ritz 18.00-20.00-22.15 «Il fiume del grande caimano». Barbara Bach, Claudio Cassinelli, Mel Ferrer.
Eden 18.00-20.00-22.15 «Coccolò mio». Nino Manfredi, E. M. Salerno, Barbi film.
Excelsior 17.00 «Prendi i soldi e scappa». W. Allen.
Grattacielo 16.00 «Lo chiamavano Bulldozer». Barbi film za vsako-gar.

Fenice 17.00 «Dita di fuoco». Barbi film. Prepoved mladini pod 14. letom.

Mignon 15.00-22.00 «La spada nella roccia». Barbi film.

Filodrammatico Zaprtlo do 23. 8.

Moderno 17.00-21.45 «Agente 007 al servizio di Sua Maestà». Barbi film.

Aurora 17.00 «Mezzogiorno e mezzo di fuoco». Barbi film.

Cristallo 17.15 «Agente 007, Thunderball» (Operazione tuono).

Vittorio Veneto 17.00 «Passi di morte perduti nel buio». Barbi film.

Canitot 17.30 «Ecco noi per esempio». A. Celentano.

Izleti

SPDT javlja, da je odhod avtobusa za večdnevni izlet v Kamniške Alpe jutri, 15. avgusta, ob 6.15 pred sodiščem (Foro Ulpiano).

Združenje UNION priredi dva e-bodnevna izleta in sicer: dne 15. avgusta v Trbiž - Beloška jezera s kosilom, v Kranjski gori in 17. avgusta v Castelnuovo del Friuli (Spilimbergo). Obenem združenje javlja, da se lahko vpišejo za izlet v Beograd, kot sm. že govorili na sedežu združenja. Izlet se bo vršil dne 6., 7. in 8. septembra 1980 in sicer: Beograd - Titov grob - Djerdar (romunska meja). Za vse informacije na sedežu v Ul. Valdirivo 30, tel. 64-455, v torek, sredo in petek ob 17. do 19. ure.

Včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 14. avgusta
DEMETERIJ
Sonce vzhaja ob 6.04 in zatone ob 20.15. — Dolžina dneva 14.11. — Luna vzhaja ob 9.32 in zatone ob 22.06.
Jutri, PETEK, 15. avgusta
VNEBOVZETJE D. M.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 28,5 stopinje, najnižja 20,2, ob 18. uri 26,8 stopinje, zračni tlak 1008,9 mb rahlo narašča, veter severovzhodni 15 km na uro, vlaga 23-odstotna, nebo skoraj jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Roberta Franceschini, Enrico Toneatto, Jessica Fontanarosa, Laura Cossetto, Matteo Cividin, Alessia Bordoli, Giuseppe Berci, Giancarlo Cusumano, Lucia Barbo, Fabio Brolli, Daniele Mucaria, Marco Meola.
UMRLI SO: 66-letni Vittorio Pieralli, 60-letna Rosa Buscuchin, por. Visintin, 32-letni Ennio Cecutin, 64-letni Antonio Smoljak, 76-letni Virgilio Mezzetti, 83-letna Angela Shrigar, vd. Fabbretto, 76-letni Adolfo Andermarch, 69-letni Giorgio Corroni, 71-letni Mario Becconi, 63-letni Costantino Scherl, 42-letni Graziano Tureo, 81-letni Maria Ciani, 53-letni Stojan Presler, 67-letna Libera Pito, 67-letni Telesforo Pecchia, 82-letna Teresa Iseppi vd. Tutton, 78-letni Carlo Wagner.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9, P.le Valmura 11.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belgoglio 4.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Goldoni 8, Ul. Belgoglio 4.

LEKARNE V OKOLICI
Boljune: tel. 228.124; Bazovica tel. 226.165; Opčine: tel. 211.001. Prosek: tel. 225.141; Božje polje. Zgonik: tel. 225.598; Nabrežina: tel. 200.121; Sesljan: tel. 209.197; Zavjile: tel. 213.137; Milje: tel. 271.124.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732627; predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 2. do 20. ure tel. 68441.

Cene na občinski tržnici na debelo

(CENE ZA KILOGRAM, TARA VKLJUČENA)

13. AVGUSTA 1980

Povrtnina	fin	Maks.	Prevl.	Sadje	fin	Maks.	Prevl.
Česen	2000	2500	2200	Marelice I.	863	920	920
Radič zelen	3000	3500	3300	Banane	—	1265	—
Cikorija	300	500	400	Smokve	—	1265	—
Cebula	345	460	437	Jabolka	920	1150	1035
Solata	1800	2300	2000	Hruške	345	690	575
Melancane	288	575	460	Breskve I.	748	920	805
Krompir nov	130	220	200	Grozde	805	1495	1150
Paprika	345	460	403	Pomarance	1610	2070	1940
Paradižniki	400	700	550	Limone	805	978	920
Petersilj	800	1000	900	zeleno	805	978	920
Zelena	500	800	600	Grenivke	690	890	770
Buče	400	500	400				
Buče	403	460	460				

SPORTNO DRUŠTVO ZARJA
BAZOVICA

Priredi 14., 15., 16. in 17. avgusta 1980

TRADICIONALNI
ŠPORTNI PRAZNIK

na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici

SPORED:

DANES, 14. avgusta
ob 16.00 — odprtje kioskov;
mednarodni balinarski turnirJUTRI, 15. avgusta
ob 9.00 — med dvema ognjema
mednarodni balinarski turnirv SOBOTO, 16. avgusta
ob 14.00 — mednarodni balinarski turnirv NEDELJO, 17. avgusta
ob 9.00 — tek po vaških klancih
finale mednarodnega balinarskega turnirjaob 21.00 — nastrejanje zmagovalcev
Vsak večer od 20. do 24. ure ples ob zvokih ansamblov TAIMS in GALEBI.

Delovali bodo dobro založeni kioski s piščanci in specialitetami na žaru.

Vabljeni!

PD SLAVEC Ricmanje - Log

Priredi 14., 15., 16. in 17. avgusta 1980

TRADICIONALNO ŠAGRO

PROGRAM:

DANES, 14. avgusta, ob 18. uri odprtje kioskov

JUTRI, 15. avgusta, ob 15. uri odprtje kioskov

ob 18. uri kulturni program

Zvečer tekmovalno v tangu

SOBOTA, 16. avgusta, ob 18. uri odprtje kioskov

NEDELJA, 17. avgusta, ob 15. uri odprtje kioskov

ob 18. uri kulturni program

Zvečer tekmovalno v valčku.

Delovali bodo dobro založeni kioski s piščanci in specialitetami na žaru

Vsak večer od 20. do 24. ure ples s ansambli «POMLAD»

VABLJENI

Urnik trgovin
za praznike

Združenje tržiških trgovcev obvešča, da bodo v naslednjih dneh poslovalce trgovine po sledečem urniku:

Danes: vse trgovine bodo odprte.

Jutri: vse trgovine bodo zaprte.

Sobota: tudi trgovine, ki imajo na soboto obvezni tedenski počitek, bodo lahko odprte.

MIRAMARSKI PARK

predstave

«LUČI IN ZVOKI»

Danes, 14. avgusta, ob 21. uri v slovensčini in ob 22.15 v italijanski «Cesarski sen v Miramaru».

Redne vožnje z motornim colnom

Zveza slovenskih

kulturnih društev

Obvešča, da bodo uradi v Ul.

sv. Franciška 20 v soboto, 16.

t.m. zaprti.

OBVESTILO

Danes, 14. avgusta, bomo zaprti redakcijo predčasno, zato obveščamo bralece, da bomo razne objave, obvestila in podobno sprejemali samo do 13. ure.

Šolske vesti

Sindikatske slovenske šole sporaz. o. je rok za vpis v tečaj »150 ur« 23. do 25. avgusta. Šole srednje šole podaljšane do 20. septembra. Tečaj so odprti vsem odraslim od 16. leta dalje. Vpisovanje se vrši na vseh slovenskih nižjih srednjih šolah v urški pokrajini.

NOVA ŠOLA ZA GORIŠKE SLOVENSKE DIJAKE

V GORICI ODDELEK TRGOVSKEGA
ZA VODA ŽIGA ZOIS IZ TRSTA

Zdaj je treba rešiti prostorsko vprašanje - Možnost, da bi prvi razred namestili v poslopju, kjer je že trgovski strokovni zavod

Ministrstvo za šolstvo je te dni izdalo dovoljenje za ustanovitev posebnega oddelka zavoda za zunanjo trgovino s slovenskim učnim jezikom v Gorici. Šola bo delovala kot ločeni oddelk slovenskega trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois v Trstu. Kratko vest v tem smislu je prejela goriska pokrajina, kjer je bilo potrebno, poskrbeli za javno razsvetljavo. Ponekod bolj skromno, drugje bolj razkošno, v skladu z denarnimi možnostmi pač, vseh občanov pa itak niso zadovoljili, ker je kaj takega skoraj nemogoče.

V manjših občinah, kjer je cestnih svetilk bolj malo, so izdatki za elektriko razmeroma nizki, kljub temu pa znašajo po nekaj milijonov lir. O desetih in stotinah milijonov pa je govor v večjih krajih. Kako je recimo v naših krajih na

nekaj besed namenili tudi vprašanju javne razsvetljave ulic in trgov v naših vaseh in mestih. V petdesetih in v začetku šestdesetih let je bila elektrifikacija podeželja eno glavnih socialnih in gospodarskih vprašanj. Takrat nihče niti pomislil ni, da bi utegnili elektrike tako kmalu primanjkovati. Pa so v občinah, kjer je bilo potrebno, poskrbeli za javno razsvetljavo. Ponekod bolj skromno, drugje bolj razkošno, v skladu z denarnimi možnostmi pač, vseh občanov pa itak niso zadovoljili, ker je kaj takega skoraj nemogoče.

V manjših občinah, kjer je cestnih svetilk bolj malo, so izdatki za elektriko razmeroma nizki, kljub temu pa znašajo po nekaj milijonov lir. O desetih in stotinah milijonov pa je govor v večjih krajih. Kako je recimo v naših krajih na

Goriškem? V Sovodnjah požgejo žarnice za okrog 400 tisoč lir mesečno, poleg tega je treba občasno nadomestiti ta ali oni del, izgorelo stikalo itd. V proračunu so letos v ta namen vpisali kar 6.140.000 lir. Bolj skromni so Števerjanci, ki za javno razsvetljavo porabijo približno pol zgoraj omenjenega zneska letno, v Dobredu pa nismo do bili ustreznega podatka.

Veliko porabijo za javno razsvetljavo v občini Gorica. Letos so za to namenili kar 150 milijonov lir. Sto milijonov samo za porabo električne energije, petdeset milijonov pa za redno vzdrževanje. Petindvajset milijonov bodo v to svrhu porabili letos v Krmini, kakor so nam povedali na tamkajšnjem županstvu. Torej je splošno razširjeno mnenje, da občinska žarnica nič ali skoraj nič ne stane, docela zgrešeno.

SREČNI SMO, IMAMO «MISS FRIULI-VENEZIA GIULIA»!

V Gradežu pred več tisoč občudovalci
izvoljena najlepša dekleta naše dežele

Letošnja lepota dežele je Sofia Terpin iz Krmina, ob njeni strani sta bili izbrani Marina Furlan iz Gorice in Rossana Svaghel iz Trsta - Plesalka Heather Parisi navdušila številno publiko

Zadovoljne zaradi zmage Marisa Furlan, Sofia Terpin Rossana Svaghel

V deželi Furlanji-Juljski krajin smo v teh poletnih dneh za dobro stopnjo srečnejši. Imamo namreč miss Friuli-Venezia Giulia, imamo miss Ragazza in imamo miss Cinema FVG. Izvolili so jih v torek zvečer v Gradežu. Goričani smo se toliko bolj srečni, ker je žirija izbrala za najlepšo v deželi Sofia Terpin iz Krmina, ob njeni strani pa sta kot najlepša pripravnica na film-ske stveritve Marina Furlan iz Gorice in kot najbolj priljubljena mladinske revije Ragazza in Rossana Svaghel iz Trsta. Goričani smo torej tokrat prevladovali sodeže iz Trsta, Vidma in Pordenona, ki so prišli na izločilno tekmovalno v Gradežu oboroženi z lepoto in njihovih številnih mladostnikov. Pa smo jih Goričani spet postavili na svoje mesto. In smo za kako u-

rico pozabili na vse tegobe, ki nas tarejo in s katerimi se bomo še bolj soočili v septembru. A kaj bi tu tarnali o gospodarskih težavah in o dejstvu da nimamo še novega goriskega ali krminskega župana, ko imamo vendarle v teh krajih najlepša dekleta v vsej deželi?

Nekateri iz drugih pokrajin so najbrž slutili, da se bo v Gradežu, ki sidi v okvir goriske pokrajine, pripetilo nekaj takega in so se le na tretjem mimohodu ko so razkazovala tepe krznenne plašče neke domače trgovine in takrat so bila te reklamni potrebi najbrž zelo hvalavčne.

Po vseh teh mimohodih se je zelo, zelo številna žirija uknila v posodni prostor in tam so se njeni člani v ocenjevanju te ali one lepote najbrž tudi pošteno sporekli. Njihovo delo seveda ni bilo lahko, saj so imeli kaj izbirati. Morda ne tako med komaj petnajstletnimi deklicami, ki so prišle na tekmovalno v upanju da bi jih videl kak Alain Delon, marveč med nekoliko starejšimi, ki so že pokazale kaj zmoglosti in kaj hočejo.

Medtem pa je znana ameriška plesalka Heather Parisi s svojo umetniško skupino zabavala s svojimi divjimi plesi, ki jih poznamo tudi s televizijskih ekranov, številno publiko, ki je tokrat pozabila na svojo prejšnjo hladnokrvnost in ploskala, ploskala, ploskala.

Dežek pa je spet ponagajal in že sama Heather Parisi je hotela zbežati, pa se je premislila, pa čeprav so mnogi starejši med publiko odhiteli domov.

In tako je prišlo, po plesnem nastopu divje ameriške plesalke, do hitre nagraditve treh najlepših. Hitre ker je deževalo in tudi ker so se ljudje razbežali, le najbolj vneti zagovorniki in občudovalci ženske lepote so ostali pod odrom da bi z mokrim aplavzom počastili tri najlepše dekleta. Ostala, ki niso imela sreče, pa so se porazgubila na skrivaj v napol temnem ozračju velikega prireditvenega prostora.

In še. Najdnež so oglašje županov, napoleonskih ali avstrijskih vojaških guvernerjev v tem ali onem italijanskem mestu, stare razglednice, stare knjige, marsikatero znamenitost, pismo epe ali druge znane osebnosti, igralne karte iz prejšnjih stoletij in še vrsto takih drobnih zanimivosti.

Brez dvoma najdemo tu marsikatero zanimivost, ki bi jo zamenjaskali v provincialni trgovini s skrinjami. In tega se dobro zavedajo prebivalci naše dežele, ki vsako leto avgusta pridejo v Palmanovo, tega se zavedajo tudi tisti turisti, ki letujejo v Gradežu, Lignano ali Jesolu. In seveda se tega zaveda tudi podjetni trgovec, ki se vrača vsako leto v Palmanovo. (m.w.)

ZARADI OKUŽENE VODE

Prepoved uporabe bazenov
turističnega centra AlbatrosLastniki sicer ugovarjajo ukrepu tržiškega županstva, kajti onesnaženost naj bi bila v mejah, ki jih dopušča zakon
V teku nova analiza vzorca vode

Kakor je bilo pričakovati, je tržiško županstvo včeraj izdalo odredbo o takojšnji prepovedi uporabe bazenov v turističnem centru Albatros v Marini Julii, zaradi onesnaženosti vode.

Pokrajinski higienski laboratorij je te dni, kakor smo že poročali v včerajšnji številki našega dnevnika, opravil vrsto pregledov vzorcev vode, ki so jih vzeli v bazenih. Rezultat analize vzorca vode iz bazena turističnega centra Albatros je bil precej neugoden in tako je pokrajinski zdravnik že v torek nemudoma obvestil tržiško županstvo, da sprejme najbolj primerne ukrepe. Po neuradnih virih smo izvedeli, da je pokrajinski higienski laboratorij včeraj vzel nov vzorec vode, rezultati analize pa bodo znani po vsej verjetnosti že danes ali jutri.

Odredba o prepovedi uporabe bazenov, oziroma bazena je sprožila val negodovanja s strani uprave-

ljev in lastnikov turističnega centra. Županstvo namreč ugovarja, da je ukrep o takojšnji, čeprav začasni zapori pretiran, kajti okuženost naj bi bila v mejah, ki jih dopušča zakon.

Vsekakor pa bo o tem primeru najbrž še veliko govora. Tako bo treba tudi ugotoviti, če je do okužbe vode s fekalijami prišlo v bazenu zaradi slabega čiščenja, ali neredne zamenjave vode, ali pa so klice že v vodnem viru, od koder polnijo bazen.

V Jasihu «132. praznik
naših narodov»

V Jasihu pri Bračanu bo v soboto, 23. in nedeljo, 24. avgusta 132. praznik naših narodov. Tako razglašajo te dni rumeni lepaki v štirih jezikih (v italijanski, furlanščini, slovensčini in nemščini), ki napovedujejo zdaj že tradicionalno poletno prireditve v tem kraju ob Idriji, na kateri skušajo obiskovalcem poleg dobre pišče in jedi ponuditi tudi nekaj sentimentalnih spominov na rajsko Avstrijo, pa njeno »pravico in demokratično notranjo ureditev in red ter na njene najvidnejše predstavnike, cesarja Franca Jožefa I.

Za tri dni zaprte
trgovine

Spet se nam obeta nekaj težav v preskrbi z živilni in drugimi potrebščinami v prihodnjih dneh. Združene goriških trgovcev je že prejšnje dni napovedalo nekajednevno zaporo trgovskih obratov ob koncu tedna, ob velikem smarnu. Tako bodo trgovine, mesnice, pekarnice in drugi obrati ostali zaprti od jutri do ponedeljka. Nekatere trgovine jestvino (bolj redke sicer) bodo odprte tudi v nedeljo dopoldne.

Od jutri, do vključno ponedeljka, bodo zaprte tudi brivnice. Prav tako zaporo bodo upoštevali tudi frizerski saloni. Po prazničnem vzornem redu bodo od jutri do ponedeljka vozili avtobusi občinskega podjetja v Gorici. Le v ponedeljek bodo nekoliko povečati število voženj na progi proti Standeržu in Ločniku. Avtobusi pokrajinskega prevoznega podjetja bodo jutri in v nedeljo vozili po prazničnem vzornem redu, v soboto in v ponedeljek pa po urniku, ki je v veljavi ob delavnikih. Sicer pa ne bo prevelikih težav z oskrbo, četudi bomo danes pozabili nabaviti zadostno količino mesa ali drugega blaga. Se zmeraj bomo lahko skočili čez mejo, kjer velikega smarna ne spoštujejo in bodo zato tretvine jutri in v soboto dopoldne odprte.

Obsežna razprava
o kmetijski politiki

O vprašanju kmetijske politike in posegov na tem področju je bilo govora na sestanku med delegacijami sindikatov združenj Confedittatori, Coldiretti in Unione coltivatori ter delegacij pokrajinskih sindikalne federacije CGIL-CISL-UIL. Razpravljali so predvsem o javnih nadzorih v kmetijstvu, o cenah kmetijskih pridelkov, o kmetijski politiki v okviru EGS, o visokih cenah kmetijskih zemljišč ter o različnih težavah, ki temeljijo na konkurenca v posredni kmetijski politiki. Predstavniki neposrednih obdelovalcev so napovedali, da bodo v kratkem priredili veliko javno manifestacijo, skupaj s pokrajinsko sindikalno federacijo.

Konec dopustov

V ponedeljek bo ponovno stekla proizvodnja in skoraj vseh večjih industrijskih obratih v Trbižu. Tako bodo začeli delati v ladjedelnici, v tovarni Ansaldo, v Detroitu in Eatonu ter v Adriaplastu. V drugih tovarnah bodo proizvodnjo predvidoma obnovili v začetku naslednjega tedna.

Kino

Gorica

VERDI 17.00-22.00 «Super festival della Pantera rosa». Risani film. CORSO 17.30-22.00 «I 4 dell'Ave Maria». B. Spencer in T. Hill. VITTORIA 17.30-22.00 «Confessioni di una porno hostess». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Trst

EXCELSIOR 18.00-22.00 «... e giustiziare per tutti».

PRINCIPIA 18.00-22.00 «Buone notizie».

Nova Gorica

in okolica

SOCA 18.00-20.00 «Smer Mehika». Ameriški film.

SVOBODA 18.00-20.00 «Trenutek za trenutek». Ameriški film.

DESKLE 19.30 «Sherlock Holmes in Jack razparča».

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna D'Udine. Trg sv. Franciška.

Prispevki

Clani Sovodnjanskega župana so na mesto svetnika na grob Mirka Kamnina na darovali 25.000 sekcijski sovodnjanski krvodajalcev in 25.000 lir so-

Dr. Ernest Petrič:

Mednarodnopravni položaj slovenske manjšine v Italiji po Osimu

19.

V takem položaju bi bilo pričakovati s strani pogodbenic — če naj bi se manjšinska varstvena določila Osimu striktno omejevala le na območje bivšega STO — jasno opredelitev take nujne volje, bodisi v sami Osimski pogodbi, bodisi z ustreznimi izmenjavami pism, identično izjavo obeh strani ob sklenitvi pogodbe ali v neki drugi primerni diplomatski formi. To še zlasti, ker slej ko prej velja spredaj navedeno splošno izhodišče pri tolmačenju mednarodnih pogodb, da če ni drugače jasno razvidno iz same pogodbe ali na kak drug način razvidna drugačna pogodbenična volja strank, vsaka mednarodna pogodba zavezuje pogodbenice za njihovo celotno ozemlje. Narobe, ne le, da osimski pogodbenici nista nikjer v Osimski pogodbi ali ob njej izrazili, da je njun pogodbenični interes bil omejen le na manjšino na območju bivšega STO, temveč sta prav z dikcijo 4. odstavka preambule osimske pogodbe in z vrsto izjav ob podpisu in ratifikaciji Osimskih sporazumov nakazovali prav nasprotno.

Na temelju povedanega, je tudi če obravnavamo izolirano samo čl. 8 Osimske pogodbe kot mednarodnopravno obveznost in če zaenkrat iz metodoloških razlogov obravnavamo docela prezmerno 4. odstavek preambule ter izjave podane ob sklenitvi oz. ratifikaciji Osimske pogodbe, težko trditi, da sta pogodbenici imeli v mislih in smatrali kot predmet Osimske pogodbe le položaj manjšin na območju bivšega STO. Res je čl. 8 funkcionalno vezan na Posebni statut, kot izhaja iz njegove dikcije, vendar v vsebinskem ne pa v teritorialnem pogledu. V čl. 8 Osimske pogodbe je jasno določena vsebinska raven manjšinske zaštite (tista raven, kot jo je določal Posebni statut), in sta to raven zaštite na temelju prav čl. 8 Osimske pogodbe stranki pogodbenici mednarodnopravno zavezani zagotoviti pripadnikom manjšin s svojimi notranjimi ukrepi. Kolikor je ta raven zaščitnih ukrepov že uresničena, sta si stranki dolžni ohraniti, kolikor se ni, sta dolžni, tako raven zaštite zagotoviti in uresničiti z ustreznimi pravnimi in dejanskimi ukrepi. V tem smislu je torej vsebina Posebnega statuta — sedaj na temelju čl. 8 Osimske pogodbe — z mednarodnim pravom določen minimum pravic slovenske manjšine in njenih pripadnikov v Italiji in italijanske manjšine in njenih pripadnikov v SFRJ. Vsakršno uresničevanje čl. 8 Osimske pogodbe, ki bi zagotavljalo manjšinske pravice pod ravni pravic iz Posebnega statuta, ne bi bilo mogoče smatrati za »in bona fides« uresničevanje določil Osimske pogodbe o pravicah pripadnikov manjšin.

14. Vsebina Posebnega statuta — raven manjšinskih pravic po osimski pogodbi

Glede na to, da se čl. 8 Osimske pogodbe navezuje na vsebino Posebnega statuta, si velja vsebino Posebnega statuta znova nekoliko podrobneje ogledati.

Posebni statut (priloga II. Memorandumu o soglasju) izhaja iz zagotovitve splošnih človekovih pravic, pri čemer se stranki pogodbenici izrecno zavezujejo ravnati v skladu z načeli Splošne deklaracije OZN o človekovih pravicah (tč. 1 Posebnega statuta). To dejansko pomeni, da sta se stranki pogodbenici Posebnega statuta, za območje, na katero se je Posebni statut nanašal (bivše ozemlje STO) mednarodnopravno zavezali spoštovati, kot medna-

rodnopravno obvezo, vsebino določil Splošne deklaracije OZN o človekovih pravicah. Obenem se pogodbenici zavezujejo, da bosta zagotovili pripadnikom manjšin enakopravnost z ostalimi prebivalci območja (čl. 2 Posebnega statuta). Ta enakopravnost je še posebej opredeljena kot enakopravnost pri uživanju političnih in državljanjskih pravic, enakopravnost pri pridobivanju in opravljanju javnih služb, funkcij, poklicev in časti, enakopravnost pri dostopu v javne in upravne službe, pri čemer je posebej določeno, da se bosta pogodbenici ravnali tako, da bi olajšali manjšinska skupnostima primerno zastopnost v upravi, še posebej v tistih dejavnostih (kot je npr. šolski nadzor), kjer ostaja poseben interes manjšinskega prebivalstva. To določilo posebnega statuta torej presegla le zagotovitev splošne enakopravnosti pri dostopu do javnih in upravnih služb. Z njim je — kot sestavina enakopravnosti — zagotovljena ustrežna, poštena zastopnost manjšine, ki sta se jo pogodbenici zavezali olajšati, omogočiti. Posebej je zagotovljena tudi enakopravnost pri opravljanju raznih političnih dejavnosti, pri organizaciji in delovanju gospodarskih združenj in organizacij ter pri obdavičenju; z gospodarskimi združenji so mišljena tudi poklicna združenja. Posebej je urejeno vprašanje nadaljnjega poklicnega delovanja tistih oseb, ki za svojo dejavnost v trenutku sklenitve Memoranduma o soglasju (oz. Posebnega statuta) niso imele ustreznih spričeval in izkazil. Prav tako je posebej določena enakopravnost pri uporabi jezika s tem, da nadaljnja določila Posebnega statuta (tč. 8) podrobneje govore o uporabi manjšinskega jezika. Enakopravnost je posebej zagotovljena tudi glede pridobivanja socialne pomoči in pokojnin.

V točkah 3, 4, 5, 6 in 7 Posebnega statuta so podrobno opredeljene posamezne manjšinske pravice. Značilnost tega dela Posebnega statuta je, da so to pretežno pravice, ki gredo po svojem naravnem bistvu manjšini kot skupnosti in ne le posameznim pripadnikom manjšine.

V tč. 3 Posebnega statuta se pogodbenici stranki zavezujejo kaznovati spodbujanje narodnostnega in rasnega sovraštva. S to določbo Posebnega statuta je implicitno prepovedano delovanje organizacij, ki s svojimi delovanji vzbujajo narodnostno in rasno sovraštvo, kamor nedvomno sodijo neofašistične organizacije in združenja z MSI na čelu.

V tč. 4 Posebnega statuta je posebej zavarovan »etnični značaj« obeh manjšinskih skupin, pri čemer je z »etničnim« razumeti tisto, kar v Jugoslaviji pojmujejo kot narodnostni značaj skupine. Če obravnavamo to določilo povezano s tč. 3 Posebnega statuta, je očitno, da je prepovedana vsakršna dejavnost, ki bi ogrožala etnični oz. narodnostni značaj skupin, ki sta z določili Posebnega statuta varovani; torej tudi ni dopustno spodbujanje, povzročanje, podpiranje, ohranjanje asimilacije.

Posebej sta v tč. 4 Posebnega statuta navedeni — kot tisti ukrepi, ki naj služijo zavarovanju samobitnosti manjšinske skupnosti — pravice do tiska v materinem jeziku (tč. 4a) in pravica do svojih prosvetnih, kulturnih, socialnih in športnih organizacij (tč. 4b), ki sta jih pogodbenici dolžni enakopravno obravnavati z enakimi organizacijami večine, zlasti glede uporabe javnih poslopij in radia ter dostopa do sredstev javnih skladov.

Pri Cerknem odkrili nahajališči bakrove rude

IDRIJA — Kot je znano so pri Cerknem kopali bakrovo rudo že pred 120 leti. Zaradi splošne gospodarske krize pa so deset let kasneje dela v celoti ustavili. Italijani so med drugo svetovno vojno obnovili izkoriščanje. Po osvojitvi pa proizvodnjo niso nadaljevali zaradi takratne ocene, da so zaloge premajhne in da bi bila zaradi tega proizvodnja nerentabilna.

Šele zadnje geološke raziskave so pokazale, da so na območju Cerknega zelo velika nahajališča bakrove rude. V prvem nahajališču pri škojem so odkrili 16.543.800 ton rude, v kateri je skoraj 160.500 ton bakra. V drugem nahajališču na območju Sovodenj pa ocenjujejo zalogo bakra na najmanj 100 tisoč ton.

Bakrova ruda, ki bi jo bilo mogoče izkoriščati le z jamskim kopom, je precej bogata, saj vsebuje 0,97 odstotka bakra, medtem ko ga je v največjem jugoslovanskem rudniku bakra v Boru le 0,46 odstotka. Cerkljanska bakrova ruda ima tudi nekaj malega srebra in zlata, 3,1 oziroma 0,2 grama na tono pridobljenega bakra.

Vest o novih bogatih nahajališčih bakra je torej vzpodbudila, ker ta kovina postaja čedalje dražja na svetovnem trgu. V Sloveniji je porabo letno 10 do 11 tisoč ton, predvidevajo pa, da je bodo čez pet let že 16 tisoč ton. V idriškem rudniku živega srebra so že izračunali, da bi za nadaljnje raziskave z globalnim vrtnjenjem potrebovali 150 milijonov, za odprte rudnika s flotacijo pa še nadaljnjih 220 milijonov dinarjev.

Izvršilni odbor splošnega združenja črne barvaste metalurgije in livarn Slovenije je sklenil, da je treba nadaljnje raziskave vključiti v prihodnji srednjeročni načrt, vsi zahtevki na naj bi speljali idriški rudnik živega srebra in mari-borska livarna.

J. O.

V Radencih festival komorne glasbe

V znanem zdravilišču »Radenci« v Radencih ob 26. do 28. septembra že 18. festival komorne glasbe dvajsetega stoletja. V treh dneh bo pet koncertov in dve predavanji.

Najprej bo nastopil godalni kvartet iz Varšave. Izvajali bodo dela Schoenberga, Kreka, Balda in Pendergickega. Naslednje dne dopolnilo določa predavatelj dr. Andrej Rjavac iz Ljubljane in dr. Bojan Buić iz Oxforda o komorni glasbi tega stoletja. Popoldne pa bosta nastopili čembalistka Olivera Djurdjević iz Beograda in mezosopranska Aleksandra Ivanović. Izvajali bosta dela Francaška, Čepelina, Ligetija, Penna, Josifa, Kuljerića in Milankovića.

Zvečer bo koncert Internat jazz kvartet Toneta Janše.

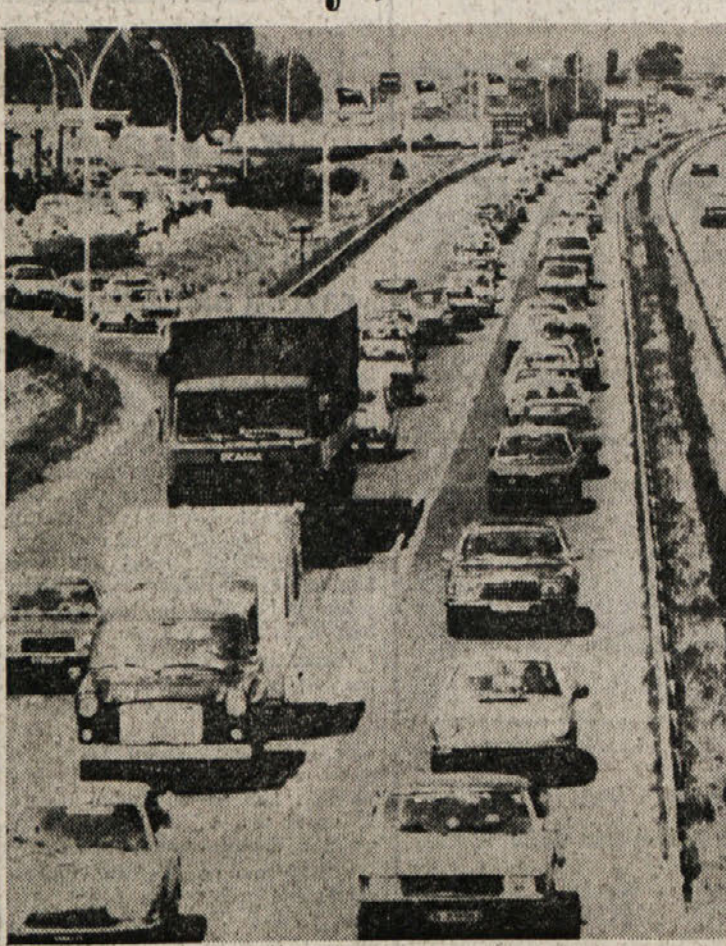
Slovenski kvintet trobil iz Ljubljane bo festival zaključil 21. septembra z deli Merutia, Ramoša, Bojčeta, Petriča, Milčiča, Bergma in Weinera.

Na letošnjem festivalu sodbene komorne glasbe v Radencih bodo prvič izvajali šest skladb domačih avtorjev, Krekovo skladbo, ki jo je skladatelj napisal prav za letošnji festival in Ligetijevo skladbo, ki bo prvič izvedena v Jugoslaviji. Pred začetkom letošnjega festivala bo v razstavišči hotela »Radenci« otvoritev že tradicionalne likovne razstave.

J. O.

Prispevajo za
DIJASKO MATICO

Vsi na morje, vsi v hribe

V teh vročih avgustovskih dneh vse beži zdoma. Vsi hitijo na morje ali v hribe še največ na morje, tako da so ceste prenatrpane z avtomobili. Iz »kompetentnih« krogov nas sicer prepričujejo, da promet ponehava, a nas gorinja slika prepričuje o nasprotnem. Vsekakor se na cestah ljudje drenajo, da bi se nato drenjali na kopališčih, v hotelih, v restavracijah in povsod. Človek se ni prišel k pameti, da bi tudi počitnice pametno izkoristil...

Na Donavi gradijo manjši »Djerdap 2«

Doslej izpeljanih že veliko prvenstveno osnovnih del — če ne bo zastojev, bo centrala dala prve kilovate že leta 1983

Ko so pred leti gradili na Donavi in sicer na področju železnih vrat veliko hidrocentralo »Djerdap 1«, smo v jugoslovanskem tisku zasledili vrsto člankov tako v začetku gradnje kot tudi med potekom gradnje in seveda ob zaključku del, ko je centrala začela obratovati. To je bilo tudi razumljivo, saj je centrala »Djerdap 1« največja hidrocentrala v Evropi in ena največjih na svetu, saj so večje od nje le nekatere sovjetske centrale.

V Sibiriji, na Obu in nekaterih drugih sibirskih rekah. Zato je zanimivo, da se desletni in tako rekoč nič pisalo o gradnji druge centrale na Donavi in sicer o »Djerdap 2«, ki ga prav tako gradijo družino z Rumuni le 80 km juvzhodno od velike centrale o »Djerdap 1«.

Kmalu potem, ko je velika centrala »Djerdap 1« začela obratovati in ji začela s svojimi desetimi milijardami kWh elektrike mašiti velike praznine v porabi elektrike v Jugoslaviji in v Rumuniji, so sprožili tudi misel, da bi mogli na Donavi graditi novo, drugo centralo, ki sicer ne bo tako velika kot prva, ki pa bi s svojo proizvodnjo dveh milijard in pol kWh elektrike na leto vendarle nekako pomnila v proizvodnji energije v Jugoslaviji in Rumuniji. Nato je tisk o zadevi obkrožil vse do konca 1977. leta, ko sta predsednika Tito in Ceausescu prisostvovala začetkom del in spet je vse obmolnilo do nedavnega ko so ugotovili, da gradnja jez in centrala poteka normalno, po predvidenih načrtih in da bo nova centrala že čez tri let že dajala elektriko.

Ceprav ne gre za veličansko centralo, kot je »Djerdap 1«, so dela pri gradnji nove centrale ogromna in kogar bi danes pot zanesla na gradbišče, bi prav gotovo ne bil kdove kako navdušen, saj je znano da so začela dela tako rekoč nepazna, pa čeprav gre za velika dela.

Predvsem nekaj osnovnih podatkov: Nova centrala bo, kot smo rekli, 80 km juvzhodno od velike centrale o »Djerdap 1«. Jez, ki bo prečkala Donavo, bo postavljen v profilu Kusiak — Mare. Instalirana sila bo znašala skupno 432 megavata, to se pravi po 216 MW za vsako stran, za vsakega partnerja za Jugoslavijo in za Rumunijo. Po računih strokovnjakov bi centrala morala dati po 2 milijardi 600 milijonov kWh elektrike energije na leto, to se pravi približno eno četrtino tega, kar daje veliki »Djerdap« oziroma po eno milijardo 300 milijonov za Jugoslavijo in prav toliko za Rumunijo.

Rekli smo, da bi morebitni obiskovalci sedanjega gradbišča bil razčarani. In vendar je bilo doslej na Donavi napravljenih veliko del, hkrati pa se pripravljajo tudi nova vedno večja in vedno bolj zahtevna, med drugim tudi selitev dveh večjih in več manjših naselij in sicer Brze Palanke in Mihajlovca, vsega skupaj 750 gospodinjstev, kajti te kraje bo zalila voda, ko bodo postavili čez Donavo jez.

Kakor pravijo v vodstvu gradbišča, so doslej zgradili vse dovoljne ceste, postavili so začasnje jeze oziroma jez črpe faze, nadalje so napravili velike betonske osnove za obe elektrarni, pregradili so erokave Donave, na romunski strani pa gradijo tako imenovani prelivni jez ter postavljajo betonsko osnovo za plovisni pas reke na romunski strani. Donava je plovisna reka in tudi glede tega zelo pomembna za vse države skozi katere teče. Zato je logično da morajo pri gradnji nove centrale poskrbeti tudi za prehod ladij mimo centrale. Nadalje ne smemo pozabiti, da kljub jezovalom in drugim zaščitnim objektom je reka nevarna za obaln področja. Zato so sedaj v teku dela za zaščito vseh obalnih področij, posebno za zaščito Gorničkega polja, kjer gradijo sedaj velik nasip, ki je dolg skoraj 4 km in pol.

Gradnja novega hidroenergetskega sistema, kot smo že rekli, teče po načrtu in ce ne bi, prišlo do kakih izrednih sprememb, bodo pri agregatu začeli dajati elektriko že leta 1983, vtem ko bo vsa centrala dokončana dve leti pozneje, torej 1985. Ko bo celoten sistem v obratovanju, bosta »Djerdap 1« in »Djerdap 2« dajala na leto manj kot 14 milijard kWh elektrike, seveda po 7 milijard za posamezno državo. Jugoslavijo in Rumunijo. Zaradi primerjave bomo navedli le eno številko: tik pred drugo svetovno vojno so vse jugoslovanske hidro in termoelektrale dajale 1 milijardo 240 milijonov kWh elektrike.

V juliju je osemdesetletna alpinistična odprava iz Maribora na Grenlandijo opravila 55 vzponov, osvojila 15 vrhov, od tega je kar na 13 vrhovih kot prva zavirala jugoslovanska zastava.

Mariborski alpinisti so geografskemu inštitutu Danske poslali v potrditev predlog, da se najlepši, doslej še brez imena, okoli 2450 m visok vrh imenuje po Edvardu Kardelju del ledenika Mitgard, kjer so imeli Mariborčani bazno taborišče, naj bi se imenoval: Plato Jugoslavija, nalpeša in najdaljši smer pa naj bi se imenovala Titova smer.

J. O.

Patronat KZ - INAC svetuje

Pogoji za brezplačno pravno varstvo pri uveljavljanju pravice do pokojnine

VIR: »Na INPS sem vložila prošnjo za invalidsko pokojnino, vendar so mi jo dokončno odbili. Reči so mi, da lahko vložim tožbo, če smatram, da sem bila oškodovana. Po mojem mi je bila storjena krivica, ker res ne morem več opravljati kmetijskega dela, v nasprotnem primeru bi sploh ne bila vložila prošnje. Vendar pa me skrbi, kako bom lahko krila sodne stroške in stroške za odvetnika, saj imajo ti precej visoke honorarje. Kaj mi svetujete in koliko znaša običajno honorar za odvetnika pri uveljavljanju pokojnine?«

T. Č.

Pri uveljavljanju pravice do invalidske pokojnine je treba najprej izčrpati upravni del postopka, ki predvideva tri zaporedne faze. Najprej obravnava prošnjo pokrajinskega vodstva zavarovalnega zavoda INPS, zatem pride na vrsto pokrajinski odbor INPS končno pa še ožetinski odbor INPS oziroma nadzorni odbor za samostojne delavce. V primeru treh negativnih odgovorov, kot je vaš slučaj, lahko zavarovavec v roku desetih let sproži proti INPS sodni postopek. Pri tem pa moramo naglasiti, da odvetniški in sodni stroški ne bremenijo zavarovance, ker je pač po zakonu predvideno brezplačno pravno varstvo. Izjemno predstavlja le primer, da ugotovijo, da je tožba neutemeljena.

Zato je treba podrobno proučiti vašo pratio. Na osnovi prejšnjih

izvidov in utemeljitve, s katerimi je INPS zavrnil prošnjo, mora zdravnik izreči mnenje, se je vaša zmožnost do zaslužka zmanjšala na manj kot eno tretjino. Če po trezni presoji obstajajo ti pogoji, vam svetujemo, da sprožite sodni postopek, ker je po zaostritvi kriterijev, katerih se poslužuje INPS pri dodeljevanju invalidskih pokojnin, vedno večje število sodnih postopkov, ki se v dobri meri zaključijo s priznanjem pokojnine.

OBROKI VOJNE POKOJNINE, KI NISO PRITIKALI

VPR: »Moj pokojni mož je prejel majhno vojno pokojnino in po njegovi smrti sem jo prejela jaz. Te dni pa je prišel odgovor, da so mu priznali neko drugo višjo vojno pokojnino, za katero pa nisem nič vedela. Sedaj katero pokojnino bodo izplačevali? Bom morala vrniti to, kar sem kasirala?«

M. S. V zvezi z obroki vojnih pokojnin, ki jih je koristnik oziroma njegova vdova prejela od zakladnega ministrstva, velja princip, da ni potrebno povrniti teh zneskov, če je obstajala dobra vera. Ker zatrjujete, da niste vedeli za drugo vojno pokojnino, se ta princip nedvomno aplicira tudi v vašem primeru in vam ne bo treba vračati nobenega obroka.

RADIO VIZIJA

Prvi kanal	20.00	20.00
ITALIJANSKA TV	Šolska vzgoja: Kemična industrija in okolje	20.30 Rock je mladoten
13.00 Poletni maratoni	20.30 Koncert orkestra mladih	20.40 Evropske skupnosti
17.00 Pesmi zadnjih dvajsetih let	21.45 Dnevnik 3 — Tedenska oddaja	22.50 DNEVNIK 3
17.45 Risanke	23.05 Rock je mladoten ponovitev	
18.15 Sveže, sveže		
18.30 Mala hiša v savani		
TV film		
19.20 HEIDI — risani film		
19.45 Almanah in Vremenske razmere		
20.00 DNEVNIK		
20.40 Macario prvi in drugi 3. del		
V tretjem nadaljevanju oddaje o italijanskem odskem umetniku Macariu je govor v glavnem o njegovem revijanskem sporedu. Sloviti italijanski komik se predstavlja, najprej v vlogi »gladnega« škega umetnika in sicer kot Pautasio Antonio, strokovnjak za poroke.		
21.05 Poslednja oddaja Dnevnik 1		
22.50 Pustolovce — TV film		
Ob koncu DNEVNIK in Vremenske razmere		
Drugi kanal		
13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI		
13.15 Nari na pustolovščino dokumentarec		
17.00 La fiera della vanità 4. del		
18.30 Dnevnik 2 — Športne vesti		
18.50 Tigrovo brigado — TV film		
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO		
20.40 Inspektor Derrick — TV film		
21.45 Superstar		
22.45 »Angelo cmeno« — film		
DNEVNIK 2 — ZADNJE VEŠTI		
Tretji kanal		
19.00 DNEVNIK 3		
19.15 Dnevnik 3 — Deželne vesti		
19.45 Gustav — Risanke		

dinska oddaja; 17.10 Vaš telefon, naša mikrofon; 17.30 Primorski dnevnik.

RADIO 1
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbeno prebujanje; 6.30 Plešeš? — program o plesu; 7.15 Ulica Asia; 7.30 Glasbeno-govorni program; 8.30 Vsestranske popevke; 9.00 Radijski anekdote; 9.30 Glasbeno-govorni program; 11.00 J. trnani variete; 12.03 Vi in jaz, glasbeno-govorni program; 13.15 Glasba; 15.30 Popolnanska srečanja; 17.00 Patchwork; 19.20 Glasbeni program; 19.55 Radijska priredba.

RADIO 2
7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 — 9.00 Dnevnik; 9.05 Radijska priredba; 9.32 — Luna v vodnjaku, glasbeno-govorni program; 11.32 Tisoč pesmi; 12.45 Alto gradimento, glasbeni program; 13.44 Glasba in kino; 15.00 19.10 Poletni čas; 17.32 Glasba, ki je vseč tisti, meni pa ne; 19.50 Solška vzgoja; 20.10 D. J. Special; 20.30 Poletni večeri, proza, poezija in glasba.

LJUBLJANA
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Iz naših sporedov; 9.08 Z glasbo v dober dan; 9.30 Mladina poje; 10.05 Z radioni na poti; 11.35 Znano in priljubljeno; 13.10 Zbrane melodije; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Od vas do vas; 14.30 Priporočila vam...; 15.05 Koncert za mlade poslušalce; 15.40 Jezikovni pogovori; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Zabavna glasba; 17.00 »Vrtički«; 18.00 Studiolob 18. uri; 19.03 Vsa zemlja bo z nami zapela; 19.15 Lokalne radijske postaje; 19.35 Glasba za pihalce; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Minute z ansambrom Francja Poharja; 21.00 Četrtkov večer domaćih pesmi; 22.05 Literarni večer; 22.45 Lepe melodije; 23.25 Iz naših sporedov; 23.30 Plesna glasba; 0.10 Paleta popevk.

KOPER
(Slovenski program)
7.30, 8.25, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.05 Jutranji kot; 7.15 Najava sporeda; 14.00 Pregled dogodkov; 14.05 Popevke; 14.40 Mladi izvajalci; 15.00 Mali koncert; 15.40 Glasbeni notes; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Ma-

Ženska in njena stvarnost

POSLEDICE DEJSTVA, DA JE VSAKA ŽENA GOSPODINJA

Nemogoče je govoriti o ženskem delu, ne da bi se podrobneje zastavljali neke osnovne vprašanje, ki se jih ne izogne nobena ženska — pri omenki »gospodinja«, ki zakriva namerno, odgovorno in večkrat nevaležno gospodinjstvo delo.

Vsaka ženska je pač tudi »gospodinja«, kar pomeni, da ima v družinskem krogu osrednjo vlogo, saj v teži kakor tudi glede na delo, ki pade na njena ramena. Ta stvarna omenka ženske pa med drugim prinaša tudi posledice na pravno — delovnem področju, zelo malo žensk je namreč vpisanih na posebnih seznamih za brezposelne, kajti uradno so pač »gospodinjice«.

Zato so o tej »kategoriji«, kamor, vsaj deloma, sodijo vse ženske, precej obširno razpravljali tudi na turinskem srečanju o ženskem delu, ki ga je Zveza žensk Italije priredila pred dobrim mesecem.

Vprašanje je se posvetile posebnosti, zelo številna skupina, ki je sicer izhajala iz prej navedenih ugotovitev, vendar je poglavje »gospodinjstvo« načela, kakor je tudi bilo značilno za vsa druga, ki so bila na dnevnem redu v Turinu, z ženske osebnosti.

Udeležence so se bolj posvetile odnosu žensk do raznih vprašanj kakor pa pravnim predpisom, ureditvi javnih služnosti v raznih krajih in podobnemu. V ospredje

so prišla pričevanja, osebne izkušnje, neizpolnjene želje ter predvsem sedanja hotenja in zahteve.

Po predhodni ugotovitvi, da so zadnji zakonski predpisi izboljšali in pravni status zaposlene ženske in obenem tudi odprli večje možnosti ženskam, ki bi se želele na novo ali ponovno zaposliti, so lahko udeležence samo potrdile, da se je dejanski položaj ženske — gospodinjice, ki bi se hotela vključiti v produktivni proces ali ki bi hotela boljše ureditvi svoje delo, le malo izboljšalo.

Vse je ostalo skoraj neizpremenjeno — javne služnosti slabo delujejo, odnosi znotraj družine se tudi niso kakovostno premenili, pogoji za ženske, ki bi se po nekaj letih hotele vrniti v službo, so slabi. Na še večje težave namreč ženska, ki se loči od moža in ki poleg zaposlitve išče tudi nov dom in drugo pomoč.

Kaj bi lahko v taki situaciji ženske same naredile? Udeležence so predlagale, naj bi ZZI in druge organizacije ali tudi skupno zbrala čimveč podatkov o ženskem delu in bi potem lahko s številkami, s točnimi podatki v rokah in s sugestijami, ki bi izšle iz pričevanj ali pisem žensk, tudi učinkovite ukrepe.

Ob vseh težavah, ki so jih našle udeležence turinskega seminarja o ženskem delu, pa je bila zelo jasna težnja žensk po delu, ti-

stem, ki je priznava in tudi plačano kot »delo«. Ravno o plačilu, točneje o ceni, ki jo delo zahteva, pa je razpravljala druga skupina; celotna organizacija dela je namreč taka, da ne upošteva dvojne vloge ženske, dvojne vloge, ki jo pravzaprav igra vsakdo, eno v zasebnem, eno v javnem življenju. Proti temu v prvi fazi, v končni pa proti tej umetni delitvi človeka na »produktivnega« in »zasebnega državljanja«, se danes bori ženska.

Čas človekovega življenja ne poteka mirno ali vzporedno s časom delovnega obdobja, trdijo ženske organizacije; današnja ureditev delovnega procesa in vse druge zato ne zanejajo samo pravic žensk, temveč vsakega človeka, ki bi se hotel uveljaviti in živeti kot celovita osebnost.

Iz te načelne smernice so potem ženske razvile veliko manjših in konkretnih vprašanj. Sedanja gospodarska kriza jih odpira precej, kajti odpušči, krčenje števil zaposlenih, neodpiranje novih delovnih mest prizadenejo v prvi vrsti ženske.

Na samem delovnem mestu pa se zadržanje žensk bistveno razlikuje od moških; ker se ženske svet ne omejuje na službo, oziroma ne hotijo v službo, tudi dom, gleda na svojo zaposlitev manj prizadejo, kar v tem pri-

meru pomeni, da ji ni le za preživetje in večji zaslužek, temveč za to, da tudi tisti del svojega življenja vključi v harmonično enoto, ki naj bi bil njen svet, brez pregrad med zasebnim in javnim življenjem.

Povedano tako, je verjetno nekoliko težko razumljivo, toda v vsakodnevni praksi se to spremeni v zavračanje kariere, prestiza za goli prestiž, v iskanje takih poklicev, ki bi bili čimbljše osebnim željam in sposobnosti, v težnjo, da bi si res lahko vsakdo sam

ATLETIKA

SINOČNJI MITING V ŽÜRICHU

TATJANA KAZANKINA IZBOLJŠALA SVETOVNI REKORD NA 1.500 M

Sovjetinja je svoj rekord znatno popravila (od 3'55" na 3'52"45)
Odlični tudi Američani Nehemiah, Moses, Floyd in Myricks - Anglež
Coe je le za las zgrešil svetovni rekord v teku na 1.500 metrov

ZÜRICH — Sovjetinja Tatjana Kazankina je bila nedvomno glavna junakinja sinočnjega mednarodnega atletskega mitinga v Zürichu, kjer se je zbral kar 400 tekmovalcev in tekmovalk iz 40 držav.

26.000 glavni množici, ki je do zadnjega kotička napolnila žüriski stadion, se je predstavilo več svetovnih rekorderjev in olimpijskih zmagovalcev, tako da je sinočnji miting povsem upravičil svoj zveč »tradicionalni sloves«.

Tatjana Kazankina je bila včeraj zopet odlična. Svoj svetovni rekord na 1.500 m je znatno popravila, in to na 3'55" na 3'52"45. Bil je to tudi edini svetovni rekord včerajšnje večerje atletske predstave, ki pa je narvala še več izredno dobrih rezultatov.

Predvsem velja omeniti odlične, ki pa je zabeležil Američan Nehemiah na 110 m ovire (13"21, kar je letošnja najboljša znamka). Edwin Moses je osvojil svoje sleherni zmago na 400 m ovire in tako zopet dokazal, da v tej disciplini

100 m

1. Floyd (ZDA)

2. Wells (Škotska)

3. Glance (ZDA)

400 m ovire

1. Moses (ZDA)

2. Walker (ZDA)

3. Lee (ZDA)

Kladivo

1. Riehman (ZRN)

2. Litvinov (SZ)

3. Manfred (ZRN)

5.000 m

1. Wessinghage (ZRN)

2. Maaninka (Fin.)

3. Buertke (ZDA)

400 m

1. Kanchell (Ken.)

2. McCoy (ZDA)

3. Autie (ZDA)

110 m ovire

1. Nehemiah (ZDA)

2. Foster (ZDA)

3. Milburn (ZDA)

Palica

1. Kozakiewicz (Pol.)

2. Vigneron (Fr.)

3. Klymciuk (Pol.)

800 m

1. Paige (ZDA)

2. Wulbeck (ZRN)

3. Schmidt (ZRN)

Daljšina

1. Myricks (ZDA)

Višina

1. Wzola (Pol.)

2. Mögenburgh (ZRN)

1.500 m

1. Coe (VB)

ŽENSKA

100 m

1. Göhr (NDR)

2. Taylor (Kan.)

3. Maslakova (SZ)

100 m ovire

1. Langer (Pol.)

2. Rabsztyń (Pol.)

1.500 m

1. Kazankina (SZ)

2. Decker (ZDA)

Tatjana Kazankina

Nima enakovredne konkurence. Američan Floyd se je olimpijskemu zmagovalcu, škotu Wellsu oddolžil za poraz v Londonu in zmagal na 100 m. In odlični je bil tudi ameriški skakalec v daljino Myricks, ki je skočil 8,31 m daleč.

Veliko pričakovanje je tudi vladalo za nastop Angleža Coeja, ki je bil za las zgrešil svetovni rekord na 1.500 m. Angleški atlet je dosegel izreden čas 3'32"19 in je tako za malenkost zgrešil svetovni rekord (3'32"03).

Naj omenimo še, da je Poljak Wzola naskakoval svetovni rekord v skoku v višino (2,36 m), toda brez uspeha.

V Zürichu sta sinoči nastopila tudi dva Jugoslovana, ki sta dokaj uspešno opravila svojo nalogo. Zdravković je bil namreč drugi v drugi skupini na 1.500 m s 3'38"51, medtem ko je Žitović na 800 m osvojil peto mesto z 1'48"41.

Dosedanji svetovni rekordi v teku na 1.500 m ženske

4'12"4 - Pigni (It.) 1969

4'10"7 - Jehlichova (SSSR) 1969

4'06"6 - Burneleit (NDR) 1971

4'06"9 - Bragina (SZ) 1972

4'06"5 - Bragina (SZ) 1972

4'05"1 - Bragina (SZ) 1972

4'01"4 - Bragina (SZ) 1972

3'56"0 - Kazankina (SZ) 1976

3'55"0 - Kazankina (SZ) 1980

3'52"5 - Kazankina (SZ) 1980 (Zürich)

NA TORKOVEM SREČANJU V TRSTU JE BIL TUDI JUGOSLOVANSKI ZVEZNI TRENER

«Žeravica, kaj sedaj po olimpiadi?»

Torkovo prijateljsko srečanje med mladinci Italije in Jugoslavije si je ogledal tudi Ranko Žeravica, ki je med drugim v okviru te tekme tudi prejel nagrado za zlato kolajno na olimpijskih igrah v Moskvi.

Žeravici so zastavili dokaj enostavno vprašanje: «Kaj je jugoslovanska reprezentanca po olimpijskih igrah?»

«Vprašanje ni prav nič enostavno. Nasprotno! Kaj sedaj? Ena stvar je zelo jasna, jugoslovanska javnost je že tako vajena velikih uspehov, da bo izredno težko sedaj ohraniti ta ugled tudi naprej. Kaj torej se da? Prvič, zelo važno je, da se

čimprej dobi skupina štirih ali petih košarkarjev, ki bi lahko »brez strahu« igrali ob Kikanoviću in drugih. V tej prvi fazi tudi ni važno, da bi bile, novi košarkarji enakovredno igrali kot standardni reprezentanti. Saj takih košarkarjev trenutno tudi nimamo. Važno pa je, da tle mladi košarkarji vnesejo v reprezentanco nove svežine, nekaj novega.»

«Sicer pa bi te moral sploh prej uprati, če boš še naprej trener reprezentance...»

«Ne, končal sem svoj mandat. Vprašanje zveznega trenerja je torej odprto.»

Mirko Novosel in Ranko Žeravica med torkovim srečanjem med italijansko in jugoslovansko mladinsko košarkarsko reprezentanco v Trstu

Včerajšnji zmagovalac «Pokala Placci» Battaglin pred veteranom Panizzo (Foto AP)

NOGOMET

Simpatična Fiorentina

BOLOGNA — Vodstvo Fiorentine je sporočilo argentinski nogometni zvezi, da bo Daniel Bertoni lahko nastopil na «Mundialito» z argentinsko reprezentanco.

V Argentini so to novico sprejeli z zadovoljstvom in tamkajšnji tisk poudarja, da se je Fiorentina s tem dejanjem izkazala za nesebično in »simpatično« društvo.

Eneas že na delu

BOLOGNA — Eneas de Camargo, novi napadalec nogometnega kluba Bologna, je včeraj opravil prvi trening s svojimi novimi soigralci.

Eneas je po treningu izrazil željo, da bi danes nastopil s svojim novim klubom proti brazilski enajsterici Vasco da Gama.

V IMOLI ZA «POKAL PLACCI»

GIOVANNI BATTAGLIN NAJBOLJŠI

V končnem sprintu je premagal veterana Panizzo in Continija

MARTINI OBJAVIL SEZNAM «Azzurri» za SP

Po včerajšnji dirki za «Pokal Placci» je tehnični vodja italijanske košarkarske reprezentance Martini objavil imena štirinajstih dirkačev, ki bodo nastopili na svetovnem prvenstvu v čestni vožnji v Sallanchesu. Italijansko ekipo bodo sestavljali naslednji košarkarji:

Marino Amadori

Giambattista Baronchelli

Carmelo Barone

Giovanni Battaglin

Mario Beccia

Roberto Ceruti

Silvano Continio

Pierino Gavazzi

Valerio Lualdi

Faliero Masciarelli

Francesco Moser

Vladimiro Panizza

Giuseppe Saronni

Roberto Visentini

Izmed teh košarkarjev bo Martini šele po preglednih tekmah v Lombardiji, na katerih bo lahko preveril trenutno pripravljenost posameznih košarkarjev, določil 12 članov ekipe in dve rezervi.

nost četverica pozneje ni več izpuštila iz rok in na cilj je o zmagi odločil sprint. Največ točki je imel prav Battaglin, ki je tako potrdil izredni trenutek forme.

Dobro sta se tokrat seveda izkazala tudi veterana Panizza, ki stalno preseneča, in mladi Continio. V senci pa sta bila Moser in Saronni, ki zadnje čase mislija predvsem na polemike, ne da bi pokazala kaj resnejšega. Zato tehnik vsaj upajo, da zvezdi italijanskega košarstva štedita svoje moči za 31. avgust, ko bo v Sallanchesu (Fr.) svetovno prvenstvo in čestni vožnji.

Slabo pa sta se včeraj odrezala tudi Beccia in Vandi, ki sta na predvečer tekme mnogo obljubljala.

Vestni red

1. Battaglin, ki je 246,5 km dolgo prevozil v 6.50'10" s p.h. 36,059 km na uro

2. Panizza

3. Continio

4. Pozzi

5. Gavazzi po 20'

6. Moser

7. Segersall (Šve.)

8. Baronchelli

9. Ceruti

10. Corti

AMATERSKA DIRKA PO ŠVICI

Zmagoslavje Italijanov

ELGELBERG — Na mednarodni košarkarski dirki amaterjev Vilhelm Telb so Italijani dosegli pravo zmagovalstvo. Giuseppe Lenzoni je zasedel prvo mesto v četrti etapi (Bern-Elgelberg), medtem ko se je Mariano Polini uvrstil na tretje mesto.

Polini je sedaj prvi na skupni lestvici pred Švicarjem Waelchlijem in pred rojakom Montello.

Silvano Riccio je trenutno na petem mestu skupne lestvice.

De Angelis 6. regata

BARCELONA — De Angelis (Italija) je zmagal na šesti regati evropskega mladinskega prvenstva in se tako povzpela na prvo mesto skupne lestvice.

Knetemann v vodstvu

ZANDVOORT — Belgijec Ludo Delcroix je osvojil prvo mesto v pr

PO HUDI NEDELJSKI NESREČI V SILVERSTONU

PONS JE UMRL

Francoski motociklist je bil star 28 let in je v svoji karieri dosegel nekaj zelo pomembnih uspehov

NORTHAMPTON — Patrick Pons, francoski motociklist, ki se je po nesreči na nedeljski dirki v Silverstonu, je včeraj podlegel poškodbam v northamptonski bolnišnici, kamor so ga prepeljali s helikopterjem takoj po nesreči.

Sprva so ga zdravniki mislili celo preseliti v Oxford, kjer je nova specializirana nevrokirurška klinika, toda izredno resno stanje dirkača je to preselitev odsvetovalo. In včeraj je Pons, ki se po nesreči ni nikoli prebudi iz nezvesti, izdihnil.

Pons se je rodil leta 1952 v Parizu. Sprva se je posvetil smučanju, toda leta 1971 je dokončno preselil na motorno kolo. Izboljšaval se je iz sezone v sezono. Leta 1974 je zasedel tretji mesti v kategorijah do 250 in do 350 cm. V naslednjih letih je še naprej dirkal na visokem nivoju, čeprav se je leta 1978 dvakrat hujše poškodoval, enkrat v Venezueli, drugič pa prav v Silverstonu, ki mu je bil letos usoden.

Največji uspeh pa je nedvomno osvojil lani s prvim mestom v svetovnem prvenstvu do 750 cm.

NOGOMET

Zico poškodovan

RIO DE JANEIRO — Slovit brazilski nogometaš Zico bo zaradi poškodbe na desni noži počival še mesec dni. Zico se torej ne bo udeležil evropske turneje s svojim klubom Flamengo.

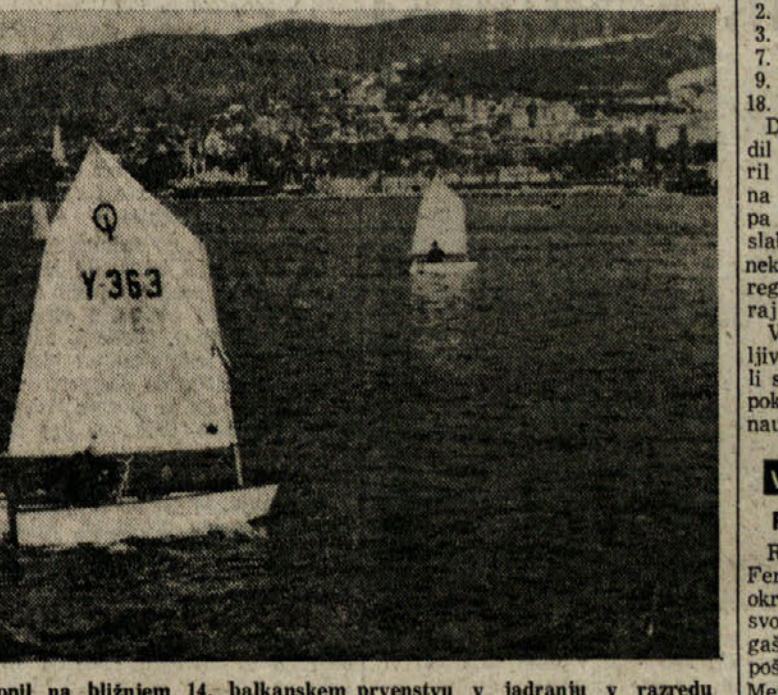
SMUČANJE

Leonardo David

za 20 dni doma

Zdravniki innsbruske nevrokirurške klinike, ki zdravijo italijanskega smučarja Leonarda Davida, so pred kratkim sklenili, da se bo mladenič za nekaj dni vrnil domov v Gressoney v Val d'Aoste. Upajo namreč, da bo ponovno srečanje s starimi prijatelji in domačim okoljem pozitivno vplivalo na njegovo zdravstveno stanje. Vest je potrdila tudi Davidova mati, ki pa ni hotela povedati, kdaj se bo sin vrnil, ker se upravičeno boji, da bi ga novinarji nadlegovali. Povedala je le, da bo prišel z rešilcem.

Leonardo David, eden večjih upov italijanskega smučanja, se je 3. marca lani na svetovnem smučarskem prvenstvu v Lake Placidu zelo težko poškodoval. Do začetka avgusta lani je bil v globoki nezvesti, zato so ga prepeljali v nevrokirurško kliniko innsbruske univerze, ki jo vodi profesor Franz Gerstenbrandt. Po enem letu prizadevanj zdravnikov, ki sodojo v elito evropske nevrokirurgije, se

Koprcan Mitja Kosmina, ki bo nastopil na bližnjem 14. balkanskem prvenstvu v jadranju v razredu optimist, med regato v Tržaškem zalivu

Jutri SPDT v Kamniške Alpe

Jutri se bo skupina kakih 50 planincev SPDT podala na dolgi, poletni, že tradicionalni pohod, tokrat po Kamniških Alpah. Pohod bo trajal do ponedeljka, 18. avgusta, torej štiri dni, kdor pa hoče, lahko turo podaljša še za dva dni.

Odhod naročenega avtobusa bo jutri točno ob 6.15 pred tržaško sodnijo (Foro Ulpiano), udeleženci iz leta pa bodo lahko izbrali mednjo lažjo in težjo varianto. Obe skupini pa imata še kar lep in zajeten program, tako da smo prepričani, da se bosta obe skupini prav dobro počutili na tej dolgi poletni turi.

Kdorkoli bi hotel plačati letno članarino SPDT, ki daje pravico do popustov pri nočnih in slovenskih, pa tudi italijanskih kočah, lahko to stori na sedežu društva (Ul. sv. Frančiška 20/3, tel. 744249) vsak torek od 20. do 21. ure.

SPDT prireja zadnjo soboto in nedeljo v avgustu (30. in 31. t.m.) delovno akcijo za zgraditev koče pri Krnskem jezeru, izbrani člani pa bodo lahko izbrali mednjo lažjo in težjo varianto. Obe skupini pa imata še kar lep in zajeten program, tako da smo prepričani, da se bosta obe skupini prav dobro počutili na tej dolgi poletni turi.

Kdorkoli bi hotel plačati letno članarino SPDT, ki daje pravico do popustov pri nočnih in slovenskih, pa tudi italijanskih kočah, lahko to stori na sedežu društva (Ul. sv. Frančiška 20/3, tel. 744249) vsak torek od 20. do 21. ure.

SPDT prireja zadnjo soboto in nedeljo v avgustu (30. in 31. t.m.) delovno akcijo za zgraditev koče pri Krnskem jezeru, izbrani člani pa bodo lahko izbrali mednjo lažjo in težjo varianto. Obe skupini pa imata še kar lep in zajeten program, tako da smo prepričani, da se bosta obe skupini prav dobro počutili na tej dolgi poletni turi.

Kdorkoli bi hotel plačati letno članarino SPDT, ki daje pravico do popustov pri nočnih in slovenskih, pa tudi italijanskih kočah, lahko to stori na sedežu društva (Ul. sv. Frančiška 20/3, tel. 744249) vsak torek od 20. do 21. ure.

SPDT prireja zadnjo soboto in nedeljo v avgustu (30. in 31. t.m.) delovno akcijo za zgraditev koče pri Krnskem jezeru, izbrani člani pa bodo lahko izbrali mednjo lažjo in težjo varianto. Obe skupini pa imata še kar lep in zajeten program, tako da smo prepričani, da se bosta obe skupini prav dobro počutili na tej dolgi poletni turi.

IZ planinskega sveta

6. Ne zapuščajte markiranih poti. Da bi se izognili padcem, je tudi v lahkem svetu potrebna velika previdnost. Prav tako je treba biti previden pri hodu na travnatih pobočjih, zlasti še v dežju. Posebno nevarna so prečenja snežnih ledenikov.

7. Brezpozorno je treba preprečiti proženje kamena, ker lahko le-to zadene druge in jih poškoduje. Mesta, nevarna zaradi padajočega kamena, je treba prekriti kar se da hitro in brez zadrževanja.

8. Če se hudo poslabša vreme, če se spusti gosta megla, če je pot prezahetna ali pa v slabem stanju, se je treba obrniti. To ni srma, temveč ukrep zdrave pameti.

9. V primeru nesreče je treba ohraniti prisrčnost. V večini primerov si bomo lahko pomagali sami. V težjih primerih pa bomo skupaj priključili pomoč s klicanjem s svetlobnimi znamenji ali z mačanjem z velikim kosom oblačila. Poškodovanca je praviloma treba pustiti na kraju nesreče in če je ne moremo, ga ne smemo pustiti samega. V tem primeru je treba kraj vidno označiti.

10. Gore so namenjene vsem. Vsak planinec mora prispevati, da ohrani čimveč svoje prvobitnosti. Zato je treba varovati živalstvo in rastlinstvo, odpadke pa jemati s seboj v dolino.

OBVESTILA

ZSSDI

obvešča, da danes, 14. t.m. zapade rok za popravilo vloženih prošelj na deželo Furianje - Juljske krajine za povrnitev stroškov zdravniških pregledov.

Z Del Nerijem

še nič dokončnega

Bo vrste tržaškega tretjeligaša okrepil videmski igralec Del Neri? Vprašanje je bilo te dni v ospredju zanimanja tržaške nogometne javnosti, dokončnega odgovora pa vse do včeraj ni bilo. Zanimanje za Del Nerija je pri Triestini veliko, kot je potrdil tudi tehnični direktor Franco Janich. Tudi igralec sam nima nič proti prenesitvi v Trst, čeprav bi nogometno kariero raje končal pri Udineseju. Kaže pa, kot je sam izjavil, da se ga furliansko društvo skuša kratkoma znebiti, češ da mu ni več potreben. Najprej so ga nameravali prodati Veroni, kar pa je igralec zavrnil. Sedaj čaka, kaj bo odločil predsednik Udineseja Dai Cin. Ta je dejal, da se doslej nihče od Triestine še ni oglasil, kar pa je Janich zanikal in dodal, da je vse odvisno od vsote, ki jo bodo zahtevali za Del Nerija: preveliki izdatki so namreč v tem trenutku ne morejo privoščiti.

Medtem pa Triestina nadaljuje s pripravami v Anperzu, kjer bo že danes popoldne odigral prijateljsko tekmo z domaćo enajsterico, 21. t.m. pa bo na sporedu prijateljsko srečanje v Gorici.

Včeraj so tudi uradno objavili sestavo posameznih skupin. Triestina, ki igra v C-1 ligi, bo nastopila v skupini A, v kateri so se: Casale, Cremonese, Empoli, Fano, Forlì, Mantova, Modena, Novara, Parma, Piacenza, Prato, Reggiana, Rondinella, Marzocco, Sanremese, Sant'Angelo Lodigiano, Trento in Treviso.

JADRANJE

NA DVEH REGATAH

Tudi štirje mladi tekmovalci Sirene

Zelo koristna preizkušnja za naše mlade jadralce

V soboto in nedeljo so se štiri mladi jadralci Sirene pomerili s svojimi vrstniki na dveh regatah razreda «optimist», od katerih je bila ena v Portorožu, druga pa na jezeru Cavazzo.

Z uvrstitvami, ki so jih dosegli, smo lahko zelo zadovoljni, saj nimamo jadraljo le kratak čas in nimajo večjih izkušenj, prav gotovo pa ne takšnih, kot jih imajo izredni jugoslovanski jadralci, ki so na severnem Jadranu najmočnejši.

Na portoroški regati je startalo 38

Končni vrstni red

1. Robi Mulec (Burja Izola)

2. Denis Kocman (Mornar Pula)

3. Branko Jurišević (Jadro Koper)

4. Bojan Volčič (Pirat Portorož)

5. Erik Ginterla (Sirena Trst)

Druga regata pa je bila v nedeljo na jezeru Cavazzo, kjer se je pomerilo 22 mladih jadralcev iz šestih italijanskih klubov. Vreme je bilo toplo, le veterja je bil primanjkoval.

Končni vrstni red

1. Andrea Zerbin (SVOC)

2. Piero Jancen (SVOC)

3. Roberto Milan (SVOC)

7. Lorenzo Bogatec (Sirena Trst)

9. Peter Sterni (Sirena Trst)

18. Tomaž Ban (Sirena Trst)

Del prve regate je Sterni celo vodil, žal pa si je v drugi regati pokvaril vrstitev za dve mesti in pristal na dobrem devetem mestu. Bogatec pa je imel smolo, saj je pihal zelo slab veter, tako da je za zaradi teže, nekaj jadralcev prehitelo v drugi regati, čeprav je bil v vodstvu skoraj do konca.

Vsi udeleženci regat so se zadovoljivo odrezali, predvsem pa si nabrali spet nekaj dragocenih izkušenj in pokazali, da so se pri TPK Sirena naučili jadrati.

VATERPOLO

Pesci nared

RIM — Italijanski reprezentant Ferdinando Pesci (Lazio nuoto) je okrevljal in bo letos lahko nastopal za svoje društvo v italijanskem prvotiskem prvenstvu. Pesci se je bil poškodoval na univerziteti v Ciudad Mexico in je odtlej prenehal z igranjem.

POGREBNE SVEČANOSTI SE JE UDELEŽILO VELIKO ŠTEVILO OBČANOV

Karabinjerja Cortellessa in Cuzzoli počivata na pokopališču v Viterbu

VITERBO — Včeraj zjutraj se je tisočglašna množica poslednjih pokopala dvema karabinjerjema žrtvama roja v banki v Viterbu. Med dolгим in spontanim aplavzom, s katerim so prisotni izkazali svojo solidarnost in spoštovanje, so trupla, ki sta bila na parah v palači Priori, prenesli v katedralo. Slovesno maso je daroval škof Baccadoro ob prisotnosti vseh duhovnikov iz Viterba. Na pogrebni svečanosti so bili prisotni tudi obrambni minister Lagorio, glavni poveljnik karabinjerjev Cappuzzo, admiral Torrisi in drugi predstavniki civilnih in vojaških oblasti ter vsi župani pokrajin. Med homilijo se je škof spomnil vseh padlih ter obsodil nasilje.

Med pogrebom so bile v Viterbu začetne vse trgovine, prav tako so tudi delavnice in tovarne prekinile z delom.

Žrtvi so začasno prenesli na pokopališče San Lazzaro, v kratkem pa ju bodo prepeljali v rojstni vasi. Ippolito Cortellesso bodo pokopali v Vivaru Romano, Pietra Cuzzoli pa v Capraroliu.

Na sliki (telefoto AP): v včerajšnje pogrebne svečanosti.

ŽIVAHNA DIPLOMATSKA DEJAVNOST V ROMUNSKEM GLAVNEM MESTU

Ceausescu ponovno v vlogi posrednika pri reševanju krize na Bližnjem vzhodu

Romunski predsednik bo verjetno odpotoval v Aman ter se mogoče srečal tudi s Sadatom in Beginom - Bistvene komponente rešitve bližnjevzhodne krize

BUKAREŠTA — Predsednik Ceausescu je izjavil neki delegaciji Ljudske fronte za osvoboditev Palestine, «da so potrebne nove pobude in konkretne akcije pri iskanju miroljubne rešitve krize na Bližnjem vzhodu. Romunska agencija «Agerpres» je dodala, da je Romunija pripravljena, da napravi vse kar je v njenih močeh za doseg pravičnega in trajnega mira na Bližnjem vzhodu.

Predvčerajšnjim je prispel v Bukarešto egiptovski tajnik za zunanje zadeve Butros Gali, ki je že imel prve stike z romunskim zunanjim ministrom. Gali se bo srečal tudi s Ceausescu, kateremu bo izročil poslanico egiptovskega predsednika. Ostal pa bo v Bukarešti več dni, ker bo počakal na odgovor. Romunski predsednik pa bi moral kmalu nato odpotovati v Aman (Jordanija), kjer bo vrnil obisk kralju Husenu, ki je bil v Romuniji v začetku letosnjega leta. Po nekaterih neuradnih vesteh pa se namerava Ceausescu sestati prej ali slej tudi s Sadatom in Beginom.

O morebitnih rešitvah pa bomo lahko govorili šele po ameriških novembrskih volitvah: prej, če bo zmagal Carter, pozneje, če se bo srečal s nasmešljiva Reaganu.

Chișinău - Pontives, pred brennerskim prelazom, ki je v tem času natrpan s turisti, tako da je bila včeraj kolona vozil dolga več kot pet kilometrov.

CATANIA — V kraju Palagonia, blizu Catanie, še tri mesece občinski vodovod dobavlja 18.000 prebivalcem pitno vodo le po dve uri dnevno. V zadnjih osmih dneh pa je dobavo popolnoma prekinil.

Modri trak v Mehiki

V mehiškem zoološkem vrtu so včeraj praznovali rojstvo male pande, ki se je rodila po naravnem procesu dvojici pand, ki jih je pred petimi leti kitajska delegacija poklonila mehiškemu predsedniku Echeverriju. Za zoologe je to rojstvo prava senzacija, saj so do sedaj zabeležili v vseh zooloških vrtih le dve naravni zanositvi.

Mala «mehiška» panda — ki so ji dali ime Xeng Li — tehta 100 gramov in je pri odličnem zdravju.

SOVJETSKI EKONOMIST O ENERGETSKIH VPRAŠANJH

Manj nafte iz SZ za članice SEV

MOSKVA — Vodja inštituta za proučevanje gospodarstva svetovnega socialističnega sistema, Oleg Bogomolov je opozoril države članice sveta za vzajemno gospodarsko pomoč, da jim SZ ne bo povečala dobave energije.

Bogomolov je napisal nekaj člankov o energetskih vprašanjih za prisko revijo «Problemi miru in socializma». Najprej je zavrnil predvidevanja ameriške obveščevalne službe, da bo SZ letos načrtno največ nafte, nato naj bi začela njeno proizvodnjo stalno upadati. Čeprav ni zapisal s kolikšnimi zalogami naj bi razpolagala SZ, je poudaril, da bodo tudi v naslednjih letih načrtni največ nafte na svetu in da bodo presegli letne predvideni 608 milijonov ton. Kljub temu pa je dodal, da se njene možnosti za izvoz že približujejo najvišji ravni.

SZ je glavni dobavitelj nafte, z-

mejskega plina in premoaga vsem članicam SEV, izjemo predstavlja ta je Poljska, ki je bogata s premogom in Romunija, ki velik del potrebne nafte načrtno iz domačih nahajališč. Svojim zaveznikom do- bavlja vzhodna volessila kar 65 odstotkov potrebne energije, kmalu pa se bo ta odstotek zmanjšal na 50.

Članice vzhodnega bloka sta še posebej prizadeli vesti, da SZ ne bo več povečevala izvoza nafte v države bloka do konca desetletja in da bo to surovino tudi podražila. SZ svoje sklepe zagovarja z ugotovitvijo, da je do sedaj nudila svojim zaveznikom za 40 odstotkov cenejšo nafto kot je bila na svetovnih tržnicah. S tem so članice SEV prihranile nad 8 milijard ameriških dolarjev. Bogomolov je pri tem poudaril, da so vzhodne države bolj nesmotno uporabljale energijo kot zahodne

Požari v južni Franciji

V borbi proti hudim požarom, ki divjajo v južni Franciji so se gasilci poslužili tudi posebnih «vodnih bombnikov», ki so zalili ogenj s tonami vode (Telefoto AP)

Pod mostovi Sene

Maria Sole in Armando Stula bosta čez nekaj dni vprizorila na ladjah, ki bo plula po Seni, njun zadnji show, ki govori o zadnji Ponti - Loren (Telefoto AP)

DUŠAN ŽELJEZNOV II.

DIVJALI SO MED VOJNO PO PRIMORSKI

Nemški general Hans von Hösslin

Vendar bi si dovolil pri obrambi generala Hansa von Hösslina opozoriti sodišče na njegovo visoko starost, za katero pravi sam, da ta moja častita starost 88 let dokazuje, da je v meni nekaj spravilivega.

Pravi: «Odgovoren sem za delo podrejenih, za nadrejene ne morem odgovarjati. Povelja, ki sem jih dobil od nadrejenih, sem moral predajati dalje, ker bi sicer moral plačati disciplinsko, če ne bi bila izvršena.»

Obtoženi Hösslin pravi, jaz sem bil z vojakom dober pa tudi strog. Ko je neki vojak povedal, da je ubil ženo, sem ga dal ustreliti. Drugače nisem mogel pokazati svojega vpliva kot general, nisem pa mogel pokazati tudi drugače, da se ni smelo proti prebivalstvu nastopati na tak način, da sem tistega vojaka, ki je izvršil zločin, dal ustreliti. Se en zglede navajam. Ko je neki vojak ukradel raco, sem ga strogo kaznoval in ga dal šest mesecev v ječo izd. V podobnosti se ne bom spuščal, ker je vse navedeno v obrambnem listu.

V nadaljevanju obrambe govori dr. Stanovnik in zagovarja obtoženega dr. Hermanna Doujaka in Leona Kusa, potem pa zaključuje svojo besedo obrambe z naslednjimi besedami:

«Tovariši sodniki vojaškega sodišča! Če bi bil danes navzoč med nami moj brat, ki je padel kot talec pod italijanskimi krogli in so se Italijani teh način streljanja talcev naučili od svojih učiteljev Nemcev in bi ga vprašali, ali jim odpusti, bi izjavil, kakor vsak drug. Osebo lahko odpustimo, če pa narod lahko odpusti pa je drugo vprašanje. To ljudstvo, kateremu služimo, ste vi, sodniki, in temu služimo tudi mi, odvetniki.»

Ko je prišel obtoženi Hans von Hösslin na vrsto, da pove svojo zadnjo besedo v zagovor, ga je pred sodišče pozval predsednik sodišča. Hösslin je pristopil k sodišču in zaprosil za stol, ki so mu ga prinesli.

Predsednik: Samo čim krajše, prosim.

Hösslin: Partizanska vojna je izredno trda in težka vojna in zahteva predvsem četo, ki je kos tej nalogi, zahteva prvostarne oficirje, razborite ljudi, da lahko preprečijo vsak zločin. Namesto tega so pa divizijo za urjenje, ki nikdar ni s tem računala, presenetljivo poslali z južne Tirolske na to ozemlje. Moštvo se je vedno menjavalo. Komaj se je moč vzgojil za vojaka kot je potrebno, že je bil premeščen. Nekateri oficirji niso bili samo v vojni ranjeni, ampak izrabljeni. Razen tega pa so dejali, da ta divizija ne bo vodila vojne proti partizanom, ampak izobraževala moštvo.

Predsednik: Obtoženi Hösslin, nismo obsodili 188. divizije, ampak komandanta te divizije in komandant sedi na zatožni klopi ter ima zaključno besedo.

Hösslin: Poskušal sem vzgojiti divizijo tako, da bi ustrezala težkim pogojem in sem poudarjal, da ne vodimo borbe zoper prebivalstvo. Nimam najmanjšega sovraštva do slovenskega naroda, o katerem sem vedel samo to, da se je dobro boril v prvi svetovni vojni. Ko sem zvedel za neki prekršek, sem nastopil z najstrožjo kaznijo. Moža, ki je umoril neko slovensko ženo, sem obsodil na smrt in sem

odredil, da moža ustrelje pred njegovo lastno kompanijo in tako, da je prebivalstvo te vasi moglo iz daljave to gledati. S tem sem hotel prebivalstvu pokazati, da ne trpim, da se dela krivica prebivalstvu.

Predsednik: Ali ste hoteli s tem povedati, da je vaša 188. divizija ustrelila samo eno žensko? Poudarjam, ne ponavljajte stvari, ki smo jih čuli med razpravo in ki ste jih napisali v dopisu vašemu branilcu.

Hösslin: Dogodek, katerega fotografijo sem danes tukaj videl, se nanaša na četo SS. Ta dogodek mi je prijavil polkovnik Christl. Globoko ogorčen sem takoj napisal poročilo, v katerem sem z najstrožjimi besedami nastopil proti dejstvu in zahteval, da se krivici SS kaznujejo. To mi je bilo tudi zagotovljeno. Dobil sem od Himmlerja obvestilo, da bodo poklicani na odgovor.

Predsednik: Preidite k bistvu zaključne besede: ali čutite kakšno odgovornost za dejanja, ki so navedena v obtožnici?

Hösslin: Mora biti razlika med zločini, ki so jih zagrešile čete in tistimi zločini, ki se jih očita meni.

Predsednik: Ali sploh čutite kako odgovornost?

Hösslin: Da. Čičarija: neka priča je povedala, da je bila 10. aprila požgana vas Lipa. Jaz sem že poskušal prepričati, da to ne more biti v nobeni zvezi z mojimi akcijami, ki so bile junija. Jaz bi moral to na vsak način videti, ker sem bil v tem kraju in se ne morem smatrati, da bi jaz preprečeval kolektivne ukrepe, pa jih nato, v nasprotju s tako prepovedjo, sam izvajal. Razen tega bi zagrešil težko nepokorščino napram generalu Küblerju. Noben komandant divizije ne bi požgal kake vasi, če ne bi imel za to povoda, najmanj pa vasi v zaledju, ki jo sami potrebujemo. Smem navesti, da sem stalno vodil tako imenovano malo vojno (Kleinkrieg). Salzburg mi je naročal, da moram izobraževati, general Kübler pa me je po drugi strani nujno potreboval za borbo proti parti-

zanom. Temu sem se trajno upiral, kar more potrditi tudi general Kübler. Ne glede na izgubo časa, je taka borba delovala tudi skrajno razkrojevalno na mlade ljudi. Če se na kratko spregovorim o akciji «Grünwald Max». Obtožnica trdi, da je to potekalo pod mojim vodstvom. Iz fotografije, ki je bila tu pokazana, pa se vidi popolnoma jasno, da je bil vodja polkovnik Berger. Če se mi pa očita, da sem povelje Küblerja posredoval dalje Bergerju, moram odgovoriti, da mi je Kübler v daljšem razgovoru dokazoval, da gre absolutno za vojaške potrebe. Jaz sem bil dolžan posredovati povelje naprej, če nisem hotel zagrešiti silne nepokorščine in danes ne bi stal pred tem sodiščem, ker bi me še pred temi leti nemško vojaško sodišče obsodilo na smrt.

Predsednik: Lahko sedete.

Potem so stvari stekle svojo naravno pot. Vojaško sodišče je obtoženega Hansa von Hösslina obsodilo na smrt z ustrelitvijo. Potem ko so bile njegove prošnje za pomilostitev na vseh instancah zavrnjene, je bilo pravici zadosteno 18. avgusta 1947 ob peti uri zjutraj v Ljubljani.

OD JUTRI DALJE
NEMSKI POLKOVNIK HEINRICH CRISTL

Tretji obtoženec na procesu pred vojaškim sodiščem IV. armade JLA v Ljubljani, je bil nemški polkovnik Heinrich Cristl. Gre za komandanta 139. polka za izobraževanje rekrutov. Svoj štih je imel od novembra 1943 do konca vojne v Postoljni in je s svojimi podrejenimi enotami bil eden glavnih operativnih nemških oficerjev za uničevanje partizanov in narodnoosvobodilnega gibanja. Na vesti je imel umore, streljanja, požiganje primorskih vasi na širšem področju Postojne, plenjenje, ropanje in druge zločine okupatorske vojske. O njegovem zasliševanju in izpovedih od jutri dalje v tretjem poglavju «Divjali so med vojno po Primorski».